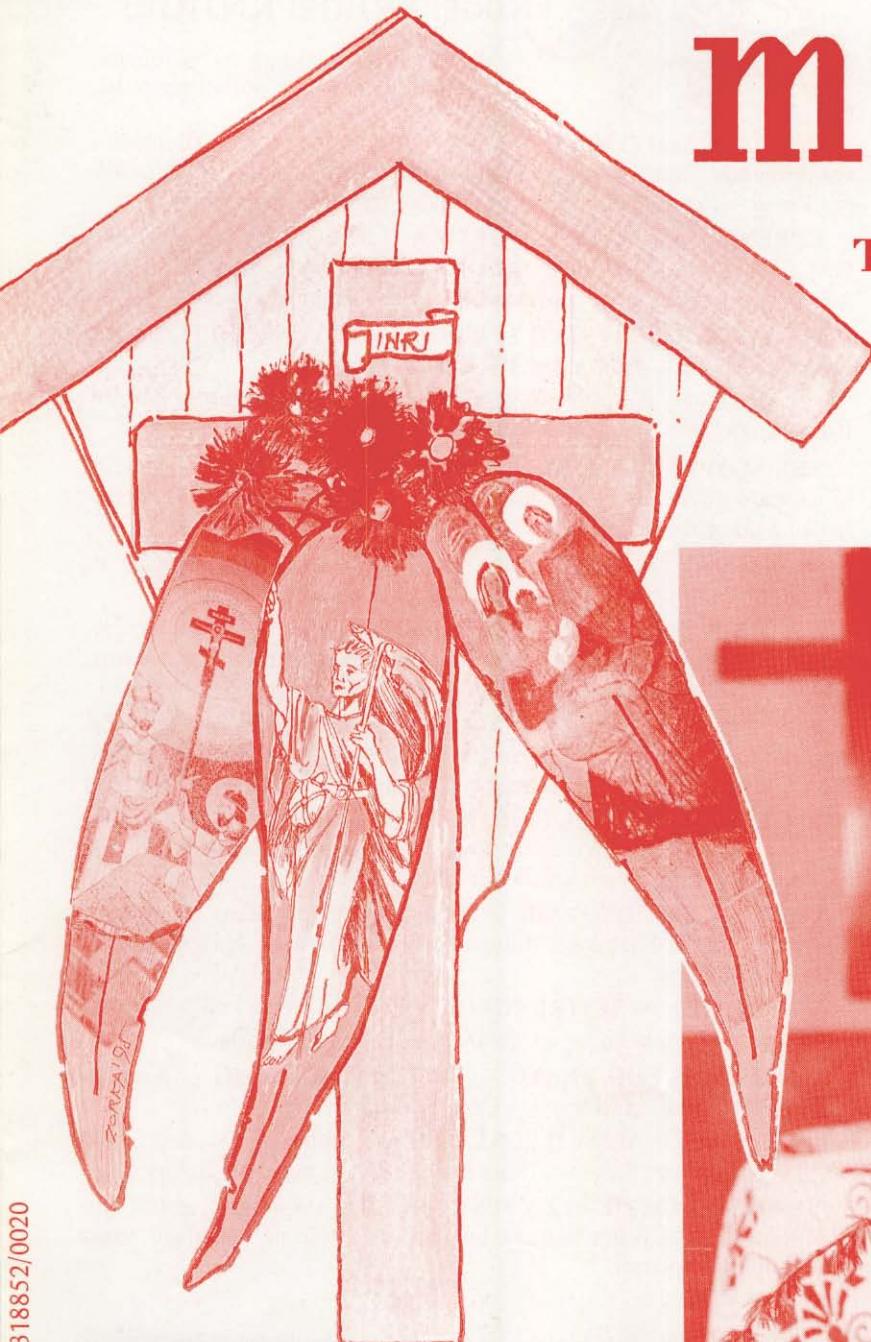

misli

THOUGHTS

LETO -
YEAR 45
APRIL 1996

Stalna naslovna slika tega letnika predstavlja tri slovenska verska središča v Avstraliji: Melbourne, Sydney in Adelaido. Delo Zorke Černjak. Na fotografiji pa je nam vsem znani velikonočni motiv.

+

NAJPREJ bi rad omenil, da sem to leto vpisal že sedemnajst novih naročnikov, kar mi je vedno v veselje, saj vem, da je to za izseljenški list kot transfuzija za bolnika. No, bolnik MISLI za enkrat še niso, a vsak novi naročnik po svoje preprečuje MISLIM prerano smrt.

Drugo: Od časa do časa dobim naročnino, ne vem pa, komu naj jo vpišem. Okrog božiča je prišlo pismo z desetimi dolarji od nekod v Viktoriji (kraj je na poštnem žigу nečitljiv), a brez imena pošiljalca. Dne 14. februarja pa sem brez imena vpisal v knjigo dvajset dolarjev: Money Order je bil izdan v Liverpoolu, NSW. Vesel bom, če bom zvedel za odpošiljalca in jima končno lahko vpisal poslano naročnino.

In tretje: V Slovenijo odhjam, da se udeležim papeževega obiska. Tega zgodovinskega dogodka res ne bi rad zamudil. Upam, da mi ga privoščite. — Od tam bom poletel tudi v Kanado. Povabili so me za glavnega govornika na 37. Slovenskem dnevu v Torontu, obenem so mi namenili letošnjo kulturno nagrado. Ne morem si misliti, kako so se to leto spomnii ravno na Avstralijo.

P. Tone mi je obljudil, da bo poskrbel za izdajo majske in ostalih izdaj MISLI v moji odsotnosti. Za uslugo sem mu hvaležen. Kot bodočemu uredniku bo zanj gotovo dobra šola, ki mu bo koristila, MISLIM pa dala nekaj svežine.

— Urednik in upravnik

KNJIGE! KNJIGE! KNJIGE!

Poština v ceni knjig ni vključena, če vam jih moramo poslati po pošti.

UČIMO SE SLOVENSKO – I. del — Odlična metoda pouka mladine osnovnih šol — Melbournske učiteljice Draga Gelt, Magda Pišotek in Marija Penca — Cena 10 dolarjev. Res koristen dar mladim znancem.

UČBENIK SLOVENSKEGA JEZIKA. I.DEL (SLOVENIAN LANGUAGE MANUAL. PART I.) Cena 12 dolarjev. Žal je drugi del pošel in nove izdaje najbrž ne bo. Slovenian Research Center of America.

SLOVENSKO SLOVSTVO — BERILO (SLOVENIAN LITERARY READER) — A. L. Ceferin (ed.) — Cena 11 dolarjev.

MY HOUSE — Pesniška zbirka Toneta Kuntnerja "Moja hiša", prevedena v angleščino. Cena deset dolarjev.

THE SLOVENIANS FROM THE EARLIEST TIMES — V angleščini je napisala slovensko zgodovino Draga Gelt. S številnimi slikami opremljena knjiga je izšla v Melbournu. Cena 22 dolarjev.

OBRISI DRUŽBENE PREOSNOVE — Knjiga zanimivih esejev Dr. M. Kremžarja (Argentina) o preosnovi družbe. Cena 10 dolarjev.

LJUDJE POD BIČEM — Trilogija izpod peresa Karla Mauserja iz življenja v Sloveniji med revolucijo in takoj po njej. Zares vredna branja. Zadnjo izdajo v štirih knjigah dobite za ceno 35 dolarjev.

STALINISTIČNA REVOLUCIJA NA SLOVENSKEM, II. del. — Zanimiva študija razvoja dogodkov 1941 — 1945 v Sloveniji. Spisal Stane Kos. Cena 27 dolarjev. (Cena za prvi in drugi del skupaj je 40 dolarjev.)

ŠKOF ROŽMAN, I., II. in III. del. — Obsežno delo dr. J. Kolarča, podprtoto s številnimi dokumenti. Cena vseh treh zajetnih knjig skupaj je 40 dolarjev. Samo zadnja knjiga (III. del) je 28 dolarjev.

POLITIKA IN DUHOVNIK — Zanimivo domače pisana avtobiografija pokojnega izseljenskega duhovnika v Angliji Msgr. Ignacija Kunstlja. Cena 3 dolarje.

STO RECEPTOV SESTRE NIKOLINE. — Kuharska knjiga o domačih jedeh. Cena prve knjige 11 dolarjev, druge pa 13 dolarjev.

PISMA MRTVEMU BRATU — Topli spomini na brata — Avtor je duhovnik lazarist Franc Sodja — Cena 12 dolarjev.

PRVA NACIONALNA ILEGALA — Štajerski bataljon — Ena izmed knjig argentinskega Slovenca Ivana Korošca. Cena petnajst dolarjev.

JESENSKO LISTJE in ZA PEST DROBIŽA sta pesniški zbirki adelaidekskega pesnika Ivana Burnika Legiša. Obe sta še na razpolago, vsaka za ceno deset dolarjev.

misli (THOUGHTS) Religious and Cultural Monthly in Slovenian language. Informativni mesečnik za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji + Ustanovljen (Established) leta 1952 + Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia. Izdajajo slovenski frančiškani v Avstraliji + Urejuje in upravlja (Editor and Manager) Fr. Basil Valentine, O.F.M., M.B.E., BARAGA HOUSE, 19 A'Beckett Street, KEW, Vic. 3101 — Naslov: MISLI, P.O.Box 197, KEW, Vic. 3101 + Tel.(03)9853 7787 -Fax (03)9853 6176 + Naročnina za leto 1996 je 10.— dolarjev, izven Avstralije 20.— dolarjev, letalsko s posebnim dogovorom + Naročnina se plačuje vnaprej + Poverjeništvo za MISLI imajo vsa slovenska verska središča v Avstraliji + Rokopisov ne vračamo + Dopisov brez podpisa uredništvo ne sprejema + Za objavljene članke odgovarja pisec sam + Stava in priprava strani (Typing and lay-out): MISLI, 19 A'Beckett Street, Kew, Vic. 3101 + Tisk (Printing): Distinction Printing Pty. Ltd. (Simon Špacapan), 164 Victoria Street, Brunswick, Victoria 3056 -Tel.(03)9387 8488 — Fax: (03)9380 2141

*božje
misli
in
človeske*

Leto

45

Št.

4

APRIL 1996

Kristus je vstal, aleluja!

— + Gregorij Rožman — stran 65

Himna v čast Vstalemu

— Iz vel. liturgije — stran 66

Velika noč v mojih spominih

— Milka Hartman — stran 67

Velika noč — pesem

— m. A. Hreščak — stran 68

Oče, potrdi nas v veri!

— Drugi del pastirskega pisma

slovenskih škofov — stran 69

Papež Slovencem — stran 70

V dolini je sonce — črtica

— P. Bazilij — stran 71

Komunizem je sicer mrtev,

vendar ne počiva v miru

— Dr. Anton Stres — stran 73

Središče svetih Cirila in Metoda,

Melbourne — P. Tone — stran 75

Med knjigami — nova — stran 77

Izpod Triglava — stran 78

Na poti do oltarja — O prvi

avstralski blaženi — konec

— P. Valerijan — stran 80

Središče svetega Rafaela, Sydney

— P. Valerijan — stran 82

Moje celice — zapiski iz zaporov

— Jožko Kragelj — stran 85

Naše nabirke — stran 85

Del stare ljudske

velikonočne pesmi — stran 86

Dodatno obvestilo

Veleposlanštva RS — stran 87

Središče svete Družine, Adelaide

— P. Janez — stran 88

Velikonočno jutro

— Franc S. Finžgar — stran 89

Z vseh vetrov — stran 90

Kotiček naših mladih — stran 92

Križem avstralske Slovenije

— stran 93

Pa spet nekaj iz RS — stran 96

KRISTUS JE VSTAL, ALELUJA!

Tako
nas je učil,
ko je bil
še med nami

TAKO se leto za letom glasi velikonočno oznanilo. V domačem kraju je velikonočna pesem močnejše odmevala v naših dušah. Oznanilo Jezusove zmage so zvonovi pošiljali iz enega stolpa do drugega: kar tekmovali so med seboj, kateri bodo slovesneje peli svojo bronasto alelujo. - Daleč od doma pa... Saj mnogi še slovenske besede ne bodo čuli in komaj razumeli besedo "aleluja", ki jo tuje ustnice tako nerazumljivo izgovarjajo.

Gotovo, domače okolje nam svetke vstajenja olepša in olajša. A to ni vse. Velikonočno oznanilo mora najti odmev v naših dušah. Kako odmeva iz tvoje duše?

Kristus je zmagal. V njegovo človeško naravo, v dušo in telo, se je razlila brezkončna blaženost, srečna zavest dokončne zmage. Ali se dvigne v tvoji duši val veselja, ko to premišljuješ? Val veselja, da je tvoj Jezus zmagal in šel v svojo slavo. Čim bolj je Jezus tvoj in si ti njegov, tem bolj se boš veselil Jezusove sreče, mu čestital kot svojemu najzvestejšemu in najboljšemu prijatelju in se mu zahvaljeval za njegovo slavo: "Zahvalujemo se ti zaradi tvoje velike slave" (Slava pri maši).

Še drug odmev se ti oglasi v duši ob velikonočnem oznanilu. Jezusova zmaga je tudi tvoja zmaga, kot so Jezusovi sovražniki tudi naši sovražniki. Jezus je tudi naše sovražnike premagal, ko nas je pritegnil v svoje zmagovalje. Njegova zmaga bo resnično tudi naša zmaga, če mu pustimo, da On v nas zmaguje, da v našem umu, naši volji, v našem srcu vlada On, ne pa naše slabosti, naša sebičnost, naše grešne želje. Gospod, naš Bog in Zveličar, naj ima vso oblast in vse pravice do nas: v naših mislih, odločitvah in željah. On naj ukazuje, mi hočemo biti njegovi ponizni služabniki, ki imajo v vsem le eno nalog: vršiti Njegovo voljo. Vedno bolj neovirano in trdno bodi njegovo vladanje v nas. Sami sebi moramo odmreti, da bo Jezus z vso božjo močjo v nas zaživel.

Odstranimo torej iz svoje duše vse ovire, odprimo jo na široko svežini velikonočnega jutra. Kako? Cerkev pravi: "Spoved se svojih grehov in prejmi sveto Rešnje Telo!" Ali si to storil? Ali si se pripravil tako, da je Jezus z veseljem prišel k tebi in ostal pri tebi? Saj tudi nam velja, kar je Jezus rekel

**HIMNA
V ČAST VSTALEMU**

*TO je zares Gospodov dan,
ves svet in z lučjo obsijan,
saj Kristusova rešnja kri
izmila krivdo je sveta.*

*Zgubljenim vero obudi
in slepim spet odpre oči.
Kaj bali bi se še naprej,
celo razbojniki rešen je.*

*Mar more dati več nebo,
ko greh povrne z milostjo,
strah se v ljubezen spremeni,
življenje v smrti se rodi.*

*Veselje velike noči
nam vedno bodi, Jezus, ti,
naj prerojeni z milostjo
s teboj se v slavi združimo.*

/Iz velikonočne liturgije/

apostolom: "Srčno sem želel to velikonočno jagnje jesti z vami" (Lk 22, 15). Če ste to storili ali vsaj v kratkem storite, potem bo velika noč v vaših dušah. Če je v duši ni, je sploh ne doživite.

Verujmo in zaupajmo: Jezus bo v nas zmagal! Le ne ovirajmo ga, ko nas vodi k zmagi po isti poti, po kateri je sam prišel do zmage. Le križev pot vodi do vstajenja. Ne zdvajajmo, ne dvomimo, ne izgubljajmo poguma, kadar okrog sebe in pred seboj ne vidimo drugega kot križ in njegovo senco, ki mučno lega na vse steze našega življenja. Ne smemo preslišati Jezusove napovedi, kakor so jo preslišali od Svetega Duha še nerazsvetljeni apostoli: "In tretji dan bom vstal od mrtvih." To je bila napoved zmage. Svojo misel in svoj pogled obračajmo vedno znova na zmagovitega od mrtvih vstalega Kristusa. Nad njim satan in njegovi ne bodo nikdar triumfirali - in ne nad nami, če Jezusu zvesto sledimo čez Golgoto, saj bomo prej ali slej vstopili z njim v jasno zarjo vstajenja in zmage. To radostno upanje naj nas stalno spremlja in luč velikonočnega jutra naj v nas nikdar ne ugasne!

+ škof GREGORIJ ROŽMAN

**VSEM AVSTRALSKIM SLOVENCEM
ŽELIJO ZA VELIKO NOČ OBILICO PRAZNIČNEGA VESELJA
IN POLNOST NOTRANJEGA MIRU V VSTALEM KRISTUSU
VAŠI DUŠNI PASTIRJI, SLOVENSKI SESTRI
IN POSINOVLENI MISIJONARJI!

VSEM SODELAVCEM, DOBROTNIKOM IN PRIJATELJEM,
VSEM NAROČNIKOM IN BRALCEM ŽELITA ZA VELIKO NOČ
OBILO BOŽJEGA BLAGOSLOVA IN VSTAJENSKE MILOSTI
UREDNIŠTVO IN UPRAVA "MISLI"!**

Velika noč v mojih spominih

PRED leti so bili za nas, starejše vernike, slabici časi. Pobirali smo tudi drobtinice kruha in za nedelje ni bilo govedine in dobre juhe za družinsko mizo. Po pravici bi se nam ne bilo treba postiti - pa smo se vseeno ob pripravi na velikonočne praznike.

Zlasti veliki teneden je bil za nas čas strogega posta. Ves čas pred veliko nočjo nas je spremiljal tudi žalostni del rožnega venca in pa litanije trpljenja Kristusovega.

Veliki četrtek je bil praznik. K maši smo šli v farno cerkev, zvečer pa k postnemu opravilu na podružnici, kjer smo vaščani opravili postne molitve. Pred obredi so vaški fantje z ragljami oznanjevali pomen velikega dogodka Kristusovega trpljenja. Trikrat so ragljali okoli cerkve in nato trikrat okrog oltarja. Večkrat je kakšen fant sprožil ragljo sredi molitve - no, pa to nas ni motilo.

Na veliki petek smo zgodaj vstali. Spominjam se, da so oče šli na polje molit. Bila je navada, da smo šli tudi drugi tiho kam na samoten kraj, zmolili trpečemu Zveličarju v čast molitev in prošnjo. Pokleknii smo in zemljo poljubili iz spoštovanja, ker je bil v zemljo - tam na Golgoti - zasajen križ s Križanim in je zemlja pila božjo kri, ki je kapljala s križa.

V kuhinji se je pripravljalo za peko šarkljev. Ko so jih vsadili v peč, se je že kadilo iz lonca, kjer se je kuhalo gnjat, v drugem loncu pa so vrele klobase za žegen. To je dišalo, posebno zaradi lačnih želodcev! Težko smo že čakali konca postnih dni.

Popoldne smo barvali pisanke. Misli so nam romale po križevem potu - tu je pomagalo branje dolgega pasijona iz stoletne knjige evangelijev.

Velika sobota je bila veličasten predokus velikonočnega jutra. Fantiči so hiteli z gobami k farni cerkvi po žegnan ogenj, nato pa domov in po drugih domeh, da so mamice vžigale treske in z žegnanim lesom zakurile v štedilnikih. Pazile

so, da žerjavica gotovo ostane za kuho na veliko noč.

Ko so pri fari in v vseh stolpih zadoneli "odvezani" zvonovi, so dekleta tekla na potok si umivat obraze - kajti med zvonjenjem je tekla žegrana voda in ta je pregnala razne bolezni na koži in obraze tudi pomladila.

Topiči so zagrmeli in se oglašali vso veliko soboto. Opoldne je bil po cerkvah ali ob znamenjih blagoslov velikonočnih jedil. Košara zanje je bila v vsaki hiši shranjena vse leto le za velikonočni žegen. Vanjo so mamice djale kuhanlo šunko, klobase, hren, pisanke, jabolka, na vrh pa šarkelj. Košara je bila visoka po velikosti ali številu družine. Vsa ceremonija se je ohranila vsaj pri nas na Koroškem do danes. Kot danes, je bila košara tudi pred sto leti pokrita s posebnim prtom in okrašena s cvetjem.

Spominjam se, da neka uboga bajtarica ni imela visokega šarklja, pa je v košaro pridala kuhijsko sito. Po žegnu, ko so kmetice ali dekleta hitele iz cerkve (vsaka je hotela biti prva na poti domov), se je "prirajmalo" (prigodilo), da je uboga ženica zadela s košaro ob durnik. Košara je zletela na tla in sito se je porolkalo po cerkvi. Pokazale so se tudi - gospodarjeve spodnje hlače, ki so bile priložene šarkeljnu, da je košara izgledala bolj polna velikonočnih dobrot. Seveda je o tem dogodku - po ljudsko rečeno - zvonilo v treh farah.

Sem že omenila, da so na veliko soboto - rekli smo ji krstnica - ves dan pokali možnarji. Zvečer pa smo začgali kresove, oziroma kupce - bilo jih je po štirinajst do šestnajst - na hribu. Lepo je bilo gledati te goreče kupce. Ponekad so jih naložili in sežgali v obliki križa.

Na velikonočno jutro smo šli zgodaj na polja in hribe molit veseli del rožnega venca. Po

cerkva vse povsod je zvonilo velikonočno jutranjico. Topiči so zagrmeli, ljudje so hiteli k farni cerkvi - k Vstajenju. Aleluja, aleluja! so vzlikala srca in pesem vernikov. Vse je bilo praznično oblečeno, posebno ženske rute so morale biti ta dan židane.

Doma pa je navadno očka pripravil na velik krožnik velikonočno dobroto, ki je bila zdravilna - seveda, če je ni bilo preveč za lačne želodce. Južina je bila posebno dobra, kajti le redkokdaj je juha dišala po govejem rebru ali stegnu, in nudlči so bili iz moke in rumenjakov.

Po južini smo dobili lep dar - barvane

pisanke, s katerimi smo šli takoj na trato rokat in tulčkat sosedstvo ter prijateljsko območje. Vse popoldne smo bili skupaj, se pogovarjali in tudi zapeli, se pogostili in veselili.

Vse pa je bilo povezano z verskim občutjem. In to občutje je šlo z nami iz praznika do drugega praznika cerkvenega leta ter je v lepem spominu ostalo do danes, ko je velika noč žal za mnoge bolj praznik užitkov in velikonočne košare kot praznik vere. A v srcu dobrega vernika to občutje še vedno živi ter odmeva v mogočnem spevu Aleluje, v slavo vstalemu Zveličarju.

MILKA HARTMAN

VELIKA NOČ

Luč! ... O Luč! ...
Svetla, neugasljiva Luč!
Moja duša poje,
vriska k tvoji zmagi!
Kot brezmejno morje
v me si se razlila,
v svojega otroka
si me prerodila.

Ogenj ... Voda ... Luč ...!
Svojega Duha si
zame vanje vdihnil,
da za vedno v meni
glas teme bi utihnil.
Luč! ... O LUČ! O LUČ!
Sladka božja Luč!

Si s plamenčkom drobnim
le še trepetala -
o, prečesto tema
vsega je obdala ...
Danes pa je duša
plamen mi ognjen.
Danes uresničil,
Kristus, naš si sen:
danes naše duše
Tvoj so bojni plen!

m. ALEKSANDRA
HREŠČAK

O MORALNI IN PASTORALNI OBNOVI

V prvem delu pastirskega pisma smo premišljevali o koreninah in sadovih naše vernosti v luči papeževega obiska in božje besede. Vse, kar smo povedali, lahko povzamemo takole: Sveti oče nas prihaja potrdit v veri, za katero so se naši predniki odločili pred dvanajstimi stoletji. Prihaja potrdit in blagoslovit sadove te odločitve in zvestobo v veri do današnjih dni.

Danes pa vam bomo spregovorili o moralni in pastirski prenovi Cerkve na Slovenskem in vsega našega naroda. Papež nas bo obiskal prav sredi prizadevanja za takšno prenovo. Za nami je namreč že nekaj škojških pastoralnih zborov in zborovanj, nekaj pa jih še bo. To delo bo - tako vsaj upamo in če bo Bog hotel - pripeljalo do skupne sinode vseh treh slovenskih škofij. Sveti oče nas obišče v letu, ko v Cerkvi na Slovenskem premišljamo o zakramenu birme, ki je zakrament potrditve v veri. Njegov obisk naj bi bil obnovitev krstnih in birmanskih obljud vseh slovenskih kristjanov. V te obljube pa je vključena tudi odpoved vsemu hudemu, da bi lahko živel v svobodi božjih otrok in da bi nam več ne gospodoval greh. O moralni in pastoralni prenovi bomo razmišljali v luči božje besede, ki je vsa usmerjena v ljubezen do bližnjega. Za kristjane je ljubezen do sočloveka samoumevna, saj vemo, da je vsak človek ustvarjen po božji podobi. Kdor pa to podobo pokončuje, njega bo Bog pokončal (prim. 1 Kor 3, 16-17).

"Ne sovraži brata v svojem srcu... Ne bodi maščevalen in zamerljiv proti sinovom svojega ljudstva, ampak ljubi svojega bližnjega kakor sam sebe." Tako nam govori Bog (3 Mz 19, 17-18). Jezus pa nam kliče: "Ljubite svoje sovražnike in molite za tiste, ki vas preganjajo!" (Mt 5, 44).

Z ljubeznijo do bližnjih ne mislimo le na pozornost in naklonjenost, ki si jo skazujemo v vsakodnevnih stikih, ampak tudi na spravo, sožitje vseh pripadnikov našega naroda in vseh drugih ljudi, ki z nami živijo v skupni državi. Škofje smo že večkrat izjavili in sedaj ponavljamo: slovenski kristjani in Cerkev kot ustanova smo pripravljeni narediti vse, da bi resnično prišlo do narodne sprave. Hkrati s spravo naj zasije tudi vsa resnica o naši preteklosti. Trdno smo namreč prepričani, da sta sprava in sožitje možna samo na tem temelju. "Ne moremo se strinjati s tistimi, ki menijo, naj na preteklost preprosto pozabimo. To bi pomenilo, da hočemo rano prekriti, ne pa ozdraviti." Tako je pred šestimi leti izjavila naša Komisija za pravičnost in mir (Cerkveni dokumenti 61, str. 42).

Oče, potrdi nas v veri!

Pastirsko pismo
slovenskih škofov (II. del)

Dobro poznanje preteklosti in ohranjanje zgodovinskega spomina bo že v kali zatrlo nesmiselno zdihovanje po "egipovskih loncih, polnih mesa in čebule" (4 Mz 11, 5), kar se pogosto sliši, češ v prejšnji državi nam je bilo dobro, sedaj pa je vse narobe. S plebiscitem smo se v ogromni večini odločili za samostojno državo, sedaj sprejmimo nase tudi bremena. Delajmo za višji standard, a nikar ne pozabimo, da človek ne živi samo od kruha.

Ljubezen do bližnjega nam pomeni tudi spoštovanje in upoštevanje drugače mislečih. Na svetu niti dva človeka nista enaka. To pomeni, da so razlike med ljudmi nekaj naravnega, bodisi v svetovnem nazoru, bodisi v kulturni in politični usmerjenosti. Geslo resnične demokracije je edinost, sožitje in sodelovanje v različnosti. Pravi demokrat širi svoje ideje z vsemi dovoljenimi sredstvi, a je hkrati pripravljen narediti vse, da bi imel enako možnost tudi tisti, ki misli drugače.

V ljubezen do bližnjega je vključeno tudi sprejemanje tujcev, to je tistih, ki ne pripadajo našemu narodu. Od njih pa seveda po pravici pričakujemo spoštovanje ter upoštevanje naše kulture, navad in jezika.

Moralne in duhovne prenove našega naroda si ne moremo predstavljati brez dejavne navzočnosti krščanskih laikov na vseh področjih javnega življenja. Po njih se uveljavljajo evangeljska načela, kar napravlja - o tem smo trdno prepričani - srečne posameznike in družbo. Zato kličemo zlasti mladim kristjanom: Vključite se v družbeno življenje, bodite na vseh področjih luč, sol in kvaš! Za vašo srečo gre in za srečo prihodnjih rodov.

Sebičnost je popolno nasprotje ljubezni. Opozarjam na posebno obliko sebičnosti, ki se širi v družbi in ki zadeva tudi verne ljudi. Gre za takojmenovane "delne izbire", ko se npr. od krščanstva, iz evangelija in božjih zapovedi sprejme

le, kar komu prija. Posledica tega je velika moralna zmeda: nihče več ne ve, kaj je prav in kaj ni. O moralnih resnicah pogosto odločajo različni mediji v sumljivih oddajah. Taka sebičnost povzroča moralno razklanost. Mi pa hočemo biti celovite osebnosti, saj bomo le tako zmožni ljubiti vse ljudi. "Bodite popolni, kakor je popoln vaš nebeški Oče," nam kliče Jezus (Mt 5, 48).

Trdno smo prepričani, da sloni duhovno-moralna prenova na dveh temeljih: na molitvi in na dobrem pastoralnem delovanju. Vsaka prenova se začne na kolenih. Pozdravljamo vse pobude, ki vabijo in zbirajo ljudi k zasebni, družinski in javni molitvi, katere vrhunec je obhajanje evharistije in drugih zakramentov. Ob pripravi na papežev obisk ste bili povabljeni k molitvi rožnega venza za vsakega prebivalca Slovenije in za vse Slovence po svetu. Molite predvsem za moralno in duhovno prenovo posameznikov in vsega naroda.

Prenova se začne na kolenih, a se ne sme tam končati. Od molitve je treba prehajati k delovanju, od delovanja se je treba vračati k molitvi. To delovanje je načrtna, usklajena in organska pastoralna.

Naša dosedanja škofijska zborovanja so pripravila veliko smernic, ki takšno pastoralo omogočajo. To je pastoral s pravilnimi merili, z napotki in načrti. Hudo narobe je, če na pastoralnem področju dela vsak po svoje. Cerkev je namreč živ organizem in vsi njeni udje morajo usklajeno delovati. Temeljna pastoralna izbira

Cerkve na Slovenskem je delo z odraslimi. Na prvem mestu je to družina. Kakor je res, da je "človek - pot Cerkve", je enako res, da je tud "družina - pot Cerkve". Za takšno pastoralo, ki je navsezadnje le ena izmed oblik ljubezni do bližnjega, nismo odgovorni le škofje in duhovniki ampak vse božje ljudstvo.

Sveti oče prihaja potrdit in spodbudit našo prizadevanje za moralno in pastoralno prenovo Cerkve na Slovenskem in vsega naroda.

V bližnji pripravi za njegov obisk vas prosimo dragi verniki, da prisluhnete vsem pobudam Glavnega odbora in škofijskih odborov za pripravo papeževega obiska v Sloveniji ter pobudam naših duhovnikov. Želimo, da bi zaradi skorajnjega srečanja s svetim očetom še zavzete in v duhu prenobljeni obhajali velikonočne praznike.

Na koncu vas vabimo, da se v velikem številku udelezite srečanj s svetim očetom. Prvič v vsej zgodovini je papež med nami. Z osebno udeležbo bomo dokazali, da pripadamo Cerkvi, katere voditelj je prav on, sveti oče Janez Pavel II.

Sklenimo svoje pismo s prošnjo k Mariji, Kraljici Slovencev: "Marija, Božja Mati! Skupaj z učenci svojega Sina si vztrajala v molitvi in pričakovala Svetega Duha. Bodи med nami, ko se pripravljamo na obisk svetega očeta. Naj bo tudi vsakdo izmed nas kakor on - ves tvoj!"

Skupaj s to prošnjo k Devici Mariji vas vse blagoslavljamo v imenu Očeta in Sina in Svetega Duha.

VAŠI ŠKOFJE

Dragi Slovenci, dragi bratje in sestre!

Zvesti ste veri, ki ste jo prejeli od svojih očetov in mater. Ta vera je stoletja dajala pečat vaši kulturi, naj jo oblikuje še naprej. Pomagajte svojim otrokom, vsem mladim ljudem, da se bodo zavedali dragocenosti te vere in da se je ne bodo sramovali.

Bodite bratski tudi do ljudi, ki še niso deležni milosti krščanske vere, da bodo tudi oni z vašo pomočjo spoznali dobroto in ljudemilost Boga Očeta.

Naj bo Kristus srce vaših zakonov in vaših družin.

Molite, da bi Bog dajal vašim škofijam dovolj duhovnih poklicev.

Bodite močni v veri, veseli v upanju in potrežljivi v stiskah.

Priprošnja božje Matere naj vas vedno spremlja.

JANEZ PAVEL II.,
v Krki dne 27. junija 1988

V dolini je sounce...

Velikonočna črtica iz prvega leta življenja v begunstvu. Objavljena je bila pred petdesetimi leti – leta 1946 – v mesečniku dijaške mladine "Cvetje v tujini", Camp Peggez-Lienz, Tirole.

objel ves prelepi tirolski svet pred seboj.

Zasneženi vrhovi so se kopali v sončnih žarkih. Vzhodna stran je odsevala v nežni belini: rahle meglice so brisale ostre robe na modrem ozadju. Zato pa je bila močnejše začrtana meja sence, v katero je bila pogreznjena Pusta dolina.

Drava je tekla po svoji strugi med cesto in pobočjem ter se srebrno zalesketala, komaj se je privila iz sence izza strmih sten Lienških dolomitov. Tonetu se je zdela vse bolj vesela in poskočna, ko se je v kotlini objela z valčki Zale in skupaj z njimi nadaljevala pot v božji svet.

Lienz! Zavit je bil v rahle meglice kakor bi ga gledal skozi motno steklo. Zvonik farne cerkve je veličastno kipel iznad hiš. Dvigal se je v nebo kot bi hotel prerasti skalnate velikane. Razvaline hiš, žalostne ostanke zračnih napadov, so v glavnem že pospravili. Zato pa so zижali iz vrst hiš zravnani prostori in čakali, da jih znova pozidajo. Tonetu se je zdelo, da gleda škrbasta usta. Tudi strehe, zakrpane z opeko druge barve, so mu padle v oči.

Nehote se je spomnil na Novo mesto.. "Saj ni mnogo razlike. Le da je Novo mesto vse ljubkejše..." se je Tone spominjal, kako ga je včasih gledal z Marofa. Ko bi imelo še ozadje tako veličastno!

"Ha! Ima pa zato Trško goro in vinske gorice!..." se je za dolenjsko metropolo postavil in cmoknil z jezikom ob spominu na cviček...

Pobočja lienške doline so bila že vsa zelena. Leta pa tam si opazil kako belo liso. Široka pročelja tirolskih knetijs so se naslanjala na gozdne obronke ter pozivljala strma in samotna brda. Tonetu so skoraj zdele kot zidanice po domačih gričih.

Zamahnil je z roko. Le počemu bi se udajal sanjam, ki se nikdar več ne vrnejo! Dom je izgubljen: nič več ne bo videl Dolenjske. Nič več ne bo posedal pred zidanico in si nalival vinca v kozarec...

Zopet je poiskal Lienz in spremjal Dravo do tristaškega mostiča. Objel je z očmi rjave barake: na vsaki je nekaj trenutkov počival njegov pogled.

V grlu ga je stisnilo...

Peggez!... Koliko trpljenja skrivajo tvoje rjave barake. Kaj vse si doživel, preden si postal dom

"NAK! Zdržal bom, pa če se vsi skupaj postavijo na glavo..." je govoril sam s seboj Tone in pljunil prav po hlapčevsko ob pot. Težko je sopal: zmagovala ga je hitra hoja navkreber. Tudi poln nahrbtnik ga je težil. Jermenata sta se mu zarezala v ramena, da sta mu skoraj otrpnili roki.

Saj ni imel mnogo nositi. Tistih nekaj starih cunij, ki jih je rešil z voza v Tržiču. Ostalo s konji vred je ostalo tam za Ljubeljem. Vendar je nahrtniku danes dodal nekaj konzerv, ki jih je prihranil od vsakdanje hrane in te so ga zdaj s svojimi ostrimi robovi žrle v hrbet.

"Mar bi jih pustil doli in šel ponje drugikrat," se je jezil sam nase in se nehote ozrl v dolino. Pa je še isti trenutek v njem zavrelo, da je sunkoma umaknil pogled.

"Nak!... Nikoli več nazaj v taborišče! Nič več med svoje..."

V grlu ga je stisnilo. Do tega trenutka je bil ob tej misli popolnoma miren. Zdaj pa, ko gre v hrib in vidi pod seboj taborišče, se je v njegovem srcu nekaj zganilo.

"Nič več nazaj!" je Tone še enkrat sknil skozi zobe, a nič več tako odločno kot prvkrat. Mikalo ga je, da bi se ustavil in se razgledal po dnu kotlaste doline, pa se je svoje misli sam prestrasil.

Kaj ga res toliko vezi prikleta na tisto pusto naselje rjavih barak tam doli? Doslej jih ni še nikdar čutil. S kakšnim veseljem je danes odhajal. Še ozrl se ni pri glavnem vhodu. Zdaj pa naj bi se navsezadnjše še kisal? Ha, ha!...

Vendar ga ni vzdržalo. Nekaj korakov je napravil, hotel spet obstati in se ozreti, pa ga je vedno premagala dolenjska trma. Končno se je domislil, da je utrujen in mora počiti. Sam sebe je prepričal, da zares ne more nikamor več in kar dobro se mu je zdelo, da je našel tako dober izgovor.

Tone je obstal in vrgel nahrbtnik raz sebe. Nič več se ni branil. Sedel je nanj in njegov pogled je

naših beguncev. Kako le moreš prenašati vdrte, vročične oči, nemo uprte v megleno daljavo, kjer so nekoč cveteli rdeči naglji in se razlegali veseli vriski sinov svobodnega sonca? Ne barake, krste imaš. O, ko bi jim dal Bog dar govora! Tulile bi, da bi se drobile skale tirolskih planin. Oooo...

Tone je skočil pokonci in vrgel nahrbtnik na ramo.

"Nič več nazaj!..." je skoraj zakričal in žal mu je bilo, da je počival. Le počemu zija v dolino in obuja spomine! Saj je v dolgih mesecih življenja v taborišču dovolj pretrpel. Venomer ga je žgal v duši. Kadar je govoril s prijatelji, se je spominjal doma. In ko je dobil od domačih pismo, mu je bilo, da bi znored. Upaj, upaj!... Pa zopet: Čakaj!...

Zato pa je odšel. Niti Janez ga ni mogel zadržati - drugemu tako ni povedal, da hoče narediti križ čez vse. Pozabiti hoče na dom in na svoje: Tirolec hoče postati. Zakopal se bo v delo na tujem gruntu in se požvižgal na vse ostalo. Morda se bo kaj zjasnilo, poročil se bo s Tirolko in začel na svoje...

Da, da! Dolenjska trma je močnejša kot je cviček - - -

Tisto dopoldne je postal Tone hlapec pri Niederwieserju.

* * *

Pomlad je zacvetela. Zemlja se je znebila zadnjih belih lis, ki so ostale po grapah. Le planine so bile še v snegu, izpod njega pa se je že kazalo skalovje. V doline so drveli plazovi...

Tone je postal pri Niederwieserju kar domač. Dober delavec je bil in radi so ga imeli, tudi nemščino je že kar tolkel za silo. Samo tih in zaprt je bilo vedno bolj. Nič več ni bilo v njem živahnosti dolenjskega fanta, ki zna prijeti harmoniko v roke, udariti s peto ob tla in zavriskati, da zadoni preko vse fare. S silo je dušil v sebi vsako misel na zelene gričke z belimi cerkvicami, pobočja z zidanicami med vinsko trto. Tako rad bi se spet enkrat pogovoril v materinem jeziku, a trma ni hotela ničesar slišati o taborišču.

Kadar je v Tonetu najbolj divjalo, se je še bolj zagrzel v zemljo kakor sicer. Kot bi delal na svojem. Tako je oral, da se je sam sebi čudil in tudi gospodar ga je na tihem občudoval. Vendor je v Tonetu večkrat glodala zavest, da je - hlapec. A njegova čnoglednost mu je dopovedovala, da drugače ne more biti. Celo v tujini je zbežal od svojih in noče več v taborišče. Dom je zanj izgubljen. - - -

Tone se je bližajočih se velikonočnih praznikov prestrašil. Preveč so ga spominjali na dolenjsko veliko noč. Saj je tirolska proti njej tako mrtva, tako vsakdanja.

Vso cvetno nedeljo je fant preležal na svoji postelji v podstrešni sobici in gledal zamišljeno v strop. V prvih dnevh velikega tedna pa se je tako zagrzel v delo, da je moral celo od gospodarja slišati, naj se vendor ne pretegne. Matilda mu je pa že tako vedno nagajala, da se misli najbrž priženiti in je zato tako priden.

Ha, Tirole! Ko bi videle naše butare ter naše velikonočne potice in pisnice. Pa ko bi videle vsaj lepo zapečen, visok bel kruh, ki ga slovenska gospodinja vselej prekriža z nožem, preden ga postavi na mizo. Kako vse drugačen je kot tirolski mali in nizki hlebčki, pa trdi, da si skoraj zobe polomiš. Saj ni smel misliti.

* * *

Med tujci je Tone počasi stopal navzdol. K vstajenju je šel - v Nussford. Od časa do časa ga je prehitela Tirolka v svojem dolgem črnem krilu in predpasniku iz spreminjačoče se svile. Še dolga vezena trakova njenega klobuka, ki ju je veter vrtinčil mimo Tonetovega obraza, sta ga komaj zdramila. Fant se je zdel sam sebi osamljen. Kakor samotna češnja ob zidanici, ki se zaman ozira po vinogradu, da bi našla družice.

"Plink, plenk, plink, plink..."

Tone je obstal kot okamenel. Kaj prav sliši? Pritrkavanje, pravo slovensko pritrkavanje.

O Bog! Kakor doma, ko je donelo iz farnega zvonika in odmevalo med goricami.

"V Peggezu pritrkavajo vstalemu Zveličarju..."

Ves čas, kar je Tone živel pri Niederwieserju, ni slišal "peggeških zvonov". Previsoko v hribih je bila kmetija. Zato pa so ga zdaj mili glasovi zgrabili na pravem mestu in spletali močne vezi okrog njegovega srca...

Fant je obstal na poti in gledal brez moči skozi solze v dolino. Barake so ga vabile... Zdelen se mu je, da sam stoji pri obešenih tračnicah, ki so nadomeščale domače zvonove, in pritrkava.

Ljudje hodijo mimo, tako se mu zdi, njegovi ljudje. Fantje s krivci za klobuki, dekleta v zidanih rutah. Vsak čas se bo privila procesija iz taboriščne kapele, brez bander in neba nad duhovnikom z Najsvetejšim, pa vendor... Mogočna pesem bo zadonela prav kakor doma. Doma...

Tonetove trme je bilo konec. Nič več ni pomisljal. Kakor neumen je zdrvel po pobočju, da so Tirolci začudeno gledali za njim. Kaj ga je brigalo! Pritrkavanje ga je vabilo, da je hitel preko njiv in travnikov, preskakoval žive meje in ograde ter komaj utegnil poiskati mostič čez cestni jarek.

"Naprej, naprej!... Zvonovi me kličejo..." se je skoraj glasno priganjal. Domisil se je svoje

črnogledosti in pobitosti, ki mu je že tako dolgo grenila življenje. Zasmejal se je. Zdel se je sam sebi velik otrok.

"Še bo lepo! Mora biti, mora!..." je še hitreje stopil, dvignil klobuk in veselo zavrskal.

Njegov vrisk se je združil s pritrkovanjem v velikonočni spev. - - -

Še nikdar ni imel Tone tako lepih praznikov.

"Drugo leto pa doma! - Ali pa: Kadar Bog hoče!..." Tako si je dejal in odslej veselo gledal v bodočnost. Pri delu je zapel in zažvižgal, da ga je imel gospodar še rajši. V begunsko taborišče je pa kar vsako nedeljo zahajal.

Da, da! Dolenjska trma je močnejša kot cviček, slovenski zvonovi, pa čeprav le obešene tračnice ob kapeli begunskega taborišča, jo pa le znajo prijeti na pravem mestu...

FR. BAZILIJ

Komunizem je sicer mrtev, vendar ne počiva v miru

DR. ANTON STRES

TO ugotovitev je zapisal že pred leti neki moskovski dnevnik. Na prvi pogled se zdi, da je samo malo hudobna domišlica, vendar ni čisto tako. Resnična je z več vidikov. Najprej s tega, da tudi po "koncu komunizma" še naprej obstajajo isti centri moći, ki v veliki meri obvladujejo gospodarsko življenje in javna glasila ter se v tej vlogi celo utrjujejo, kar ima za posledico, da ostajajo vse druge, alternativne politične in idejne sile še naprej drugorazredne, čeprav so po ustavi vse enakopravne.

Vendar je še druga plat gornje resnice, ki je bolj zaskrbljujoča in ki nas zadeva vse. Mislim na tistega notranjega pripadnika totalitarnega režima, ki ga nosi vsak v sebi in čigar navzočnosti se niti ne zaveda. To je tista naša moralna otopelost, nerazumevanje vrednosti prave svobode, spoštovanja drugega človeka, ki je drugačen od mene in tudi misli drugače kakor jaz; nerazumevanje za svobodno delovanje Cerkve, nerazumevanje vloge staršev pri vzgoji njihovih otrok, nerazumevanje spoštovanja lastnine drugega in pravične delitve dobrin, nerazumevanje enakosti pred zakonom, enakopravnosti in velikega pomena pravne države.

Zdi se, da razen peščice kulturnikov in njim podobnih večina naših ljudi sploh ni zavrgla komunistične državne ureditve in se odločila za demokracijo iz moralnih razlogov. Kaže, da ni zavrgla totalitarizma, ker le-ta ni spoštoval

človekovih pravic, ker ni priznaval celovite svobode verovanja in verskih skupnosti, ker ni priznaval staršem, da imajo prvenstveno pravico odločati o vzgoji svojih otrok, ker ni spoštoval lastnine državljanov, ker ni priznaval tistim, ki drugače misljijo in so drugega nazora, državljanke enakopravnosti in enakovrednosti. Bojim se, da je večina mojih sonarodnjakov in sodržavljanov zavrgla komunizem zaradi povsem drugih razlogov. Ne zaradi moralnih razlogov, ampak iz dobičkarske preračunljivosti. Videli so namreč, da se v zahodnih demokratičnih državah bolje živi. Samo po sebi ni nič slabega, če si kdo želi dobro živeti in uživati dokajšnjo blaginjo. Država je celo dolžna skrbeti za gmotno blaginjo in vsako drugo. Zaskrbljujoče postane tedaj, če je to edino meritlo, s katerim merimo pravšnost ali pa neprimernost kake ureditev. Bati se je, da se je tudi večina slovenskih državljanov odločila, da bo spremenila družbeno ureditev samo zato, ker se ji je zdelo, da bo v - vsaj navideznem - demokratičnem ozračju tržnega gospodarstva bolje živila. Za moralne vidike in moralne vrednote, ki jih demokracija zahteva in predpostavlja, pa ni tiste zaskrbljenosti in tiste dozvetnosti, ki bi jo te zaslužile.

Minuli totalitarni režim nas je najprej pokvaril v tem smislu, da smo postali nedopustno popustljivi do nekaterih izrazitih oblik nespoštovanja človekovih pravic. Navadil nas je na nespoštovanje človekovih pravic in človekovega dostojanstva.

Mladič, ki je prispel na svet v živalskem vrtu, bo poznal samo tisto svobodo, ki obstaja znotraj njegove ograje. Sploh ne vidi, da je z njim nekaj narobe in da bi moral biti drugače. Tako tudi danes. Žal večina Slovencev misli, da je bilo tisto stanje Cerkve, ko je bila zaprta v zakristije in ni smela nastopati v javnosti, normalno stanje. Zato se čudi, da Cerkev ni zadovoljna s sedanjim stanjem in naseda krilatiki, da "Cerkev dviga glavo" in zahteva preveč. V resnici pa vodstvo naše Cerkve ne zahteva ničesar drugega kakor tisto, kar Cerkev v Evropi uživa že vsa povojska leta in bi tudi pri nas, če bi ne bilo komunističnega totalitarizma. Tako smo se že navadili na tisto, kar smo doživljali v letih totalitarnega režima, da preprosto ne vidimo, kaj vse je bilo tedaj narobe.

Zato smo tudi tako popustljivi in polni razumevanja, da je v državi veliko primerov nepoštenega ravnanja in kraje tako imenovanega družbenega premoženja; da sodna oblast ne ukrene ničesar, da bi popravila vnebovpijoče krivice in kaznovala zločine, ki so se zgodili v času revolucije

in takoj po njej; da so delavci v podjetjih postali povsem brezpravna raja, s katero lahko vodilni kadri počnejo, kar se jim zljubi; da so pri tem eni sindikati nemočni, drugi pa brezbrizni.

Mogoče pa je, da ne gre samo za moralno otopelost in brezbriznost, ki smo jo nasledili od minulega režima. Mogoče je še nekaj hujšega: da smo namreč še vedno prestrašeni. Da nam še vedno zadrhti glas in je potrebno zbrati kar dosti poguma, da kakšno rečemo v obrambo pravice. Da se še vedno bojimo posledic svojega morebitnega nestrinjanja s kako potezo tistih, ki imajo oblast, bodisi v podjetju bodisi v državi sami. Da še vedno čakamo, da se bodo drugi zganili namesto nas. Toda ravno to je tisto ravnanje, ki je skregano z demokracijo. Kajti demokracija pomeni najprej, da lahko svobodno in neustrašeno nastopamo in izražamo svoje mnenje in svoje zahteve ter se zavedamo, da v demokraciji velja vsak glas enako, posebno pa še, če je utemeljen in če prihaja iz zahteve po pravičnosti.

Iz "Družine"

Planina Gorenjak na Pokljuki

*Ali ne bilo bi dosti vse vesele in žalostne prigodke svoje domovine
v srcu čutiti in ji vse dobro in koristno iz srca želeti;
dobè deželan je tudi pripravljen z besedo in dejanjem
v potrebi svoji domovini po svoji moèi pomagati, in skrbi,
vse odvrniti in obvarovati, kar bi ji bilo škodljivega in nevarnega.*

*Tudi s tem tedaj skažimo domovinsko ljubezen,
da radi in radovoljno vse storimo, kar sreèo domovine poviša,
in si prizadevajmo, vso škodo od nje odvrniti.*

/Anton Martin Slomšek/

Tokrat med novokrščenci omenjamo **Melisso Maree Everett**. Starša Charles Everett in Irena Maree r. Miklavec sta jo prinesla h krstu v našo slovensko cerkev 23. marca letos. Iskrene čestitke staršema, deklico pa naj spremlja božji blagoslov.

Novoporočenim parom sta se že lansko leto pridružila **Stanley Vohar in Lara Stocco**. Poročila sta se 23. decembra v cerkvi sv. Avguština v Melbournu. Stanley se je rodil v družini Jožefa Voharja in Pavle r. Žižek, ki se je pred nekaj leti iz Melbournja preselila v Queensland.

Z dovoljenjem katoliške Cerkve sta se 7. marca v anglikanski cerkvi Svetе Trojice v Kew poročila **Stanley Kirn in Danielle Therese Rennie**. Stanley izhaja iz slovenske družine Stanka Kirna in Albine Zore r. Marinčič.

V kapeli Marije morske zvezde v Gardenvale sta si 23. marca obljudila zakonsko zvestobo **Emilijan Repše in Penelope Clare Hewett**. Emilijan je bil rojen v družini Franca Repšeta in Jožefe r. Grandovec.

Dne 30. marca pa sta se za vse življenje srečala pred oltarjem cerkve sv. Dominika, East Camberwell, **Mark William Papež in Natalie Louise Retz**. Ženin je iz družine Alojza Papeža in Sheryl Marcelle r. Hocking.

Vsem štirim zakonskim parom iskreno čestitamo z željo, da bi vztrajali na začetni poti.

V petek, 22. marca, je za srčno kapjo na svojem domu v Moonee Ponds umrla **MARIJA TOMŠIČ** r. Kastelic. Rodila se je 23. maja 1928 v Zagorju pri Pivki. Poročila se je z Albinom Tomšičem iz Sempetra na Krasu. V Trstu se jima je rodil sin Albin. V Avstralijo so prispevali na ladji "Toscana" v februarju 1954. Mož Albin se je že leta 1959 smrtno ponesrečil pri delu v gozdu blizu Hayfielda. Tako je Marija ostala sama s petletnim sinom. Rožni venec ob krsti pokojne Marije smo imeli 27. marca zvečer v kapeli pogrebnega zavoda Tobin Brothers, North Melbourne, pogrebno mašo pa naslednji dan v Marijini cerkvi Ascot Vale. Sledil je pogreb na keilorskem pokopališču, kjer že počiva njen mož Albin. Za pokojno Marijo žalujejo sin Albin z družino, brat Mile Kastelic, ter sestra Vera in brat Jože v domovini.

V Alburyju, obmejnem mestu NSW in Viktorije, je 21. marca zaključil svojo življenjsko pot **VIKTOR BREZOVNIK**. Pokojni je bil rojen 29. marca 1934 v Celju. Leta 1959 se je poročil v Izoli, od koder je bila doma njegova nevesta Marija Novak. Že naslednje leto sta preko Italije emigrirala

SV. CIRIL in METOD MELBOURNE

Fr. Tone Gorjup, O.F.M.

Fr. Basil A. Valentine, O.F.M.

SS. Cyril & Methodius Slovene Mission,

Baraga House, 19 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101

Tel.: (03) 9853 8118 in (03) 9853 7787

Mobile: 015 555 840 Fax: (03) 9853 6176

Dom počitka m. Romane – Mother Romana Home

11 – 15 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101

Tel. in Fax: (03) 9853 1054

v Avstralijo. Iz Bonegille sta najprej prišla v Melbourn, potem pa v Albury in si tam uredila dom. Viktor je bil po poklicu električar. Tumor v glavi se je po mnenju zdravnikov pojavit že pred petimi ali šestimi leti, odkrili pa so ga šele lansko leto. Kljub prizadevanjem zdravnikov ni bilo več pomoci. Pogrebna maša za pokojnega Viktorja je bila 25. marca v cerkvi Srca Jezusovega v Alburyju, nato so ga pospremili na tamkajšnje pokopališče. Za njim žalujejo žena Marija ter hčerke Suzana, Diana in Marina.

Na praznik Gospodovega oznanjenja, 25 marca, je v Austin Hospitalu (melbournski okraj Heidelberg) umrl **ADOLF SAMSA**. Tam je bil na operaciji ožilja, ki je pa ni prestal. Rojen 1. julija 1926 v Šembijah na Primorskem, je kot begunec leta 1954 prišel v Avstralijo. Leta 1963 se je v slovenskem verskem središču v Kew poročil z Jožefo Žnidarišič, ki smo jo pokopali leta 1990. Družina je živel v Thomastownu. Rožni venec ob krsti pokojnega smo molili v naši cerkvi v četrtek zvečer, v petek 29. marca pa maši zadušnici pa smo ga pokopali v ženin grob na keilorskem pokopališču. Pokojni Adolf zapušča hčerko Hedviko in sinã Adolfa z družino.

Naše drage pokojne vam priporočamo v molitev, vsem domačim pa izrekamo sožalje.

Postni čas je minil. Tudi letos smo pri nedeljskih mašah premišljevali križev pot. Ta preprosta ljudska pobožnost nam razkriva pomen Jezusovega trpljenja. Sili nas, da razmišljamo tudi o našem lastnem trpljenju; pa o grehu, ki je vzrok vsakega trpljenja. Govori nam o Jezusovi zmagi nad smrтjo in grehom. Tudi nas nagovarja, naj ne večamo

bremen drug drugemu, naj postanemo Simon in Veronika, naj vstanemo in z velikonočnim jutrom začnemo znova...

Na tretjo nedeljo v mesecu marcu je bilo v našem središču precej živahno. Po deseti maši je upokojence čakalo kosilo, ki ga že nekaj let pripravljajo gospodinje z Društvom sv. Eme. Zadnje čase se upokojencem radi pridružijo tudi drugi. Tokrat smo si pred kosilom lahko ogledali še diapositive iz Argentine, od Buenos Airesa do najvišjih vrhov v Andih.

Popoldne na isto nedeljo so se v naši cerkvi zbrali gostje iz raznih koncev Avstralije in Nove Zelandije. Prišli so k podelitvi viteštva reda sv. Stanislava. To je bila prva podelitev tega reda na avstralskih tleh. Viteški red svetega Stanislava je nastal v srednjem veku na Poljskem. Pred leti ga je oživila poljska izseljenska vlada. Kmalu po oživitvi reda so podelili posebno diplomo papežu Janezu Pavlu II., Lech Walensa pa je bil med prvimi sprejet med viteze. Zdaj dobiva red mednarodni in ekumenski značaj. Avstralska viktorijska veja je izbrala našo cerkev za podeljevanje tega reda. Pri podelitvi reda novim kandidatom je kot celebrant sodeloval tudi p. Bazilij, ki je že pred tem postal

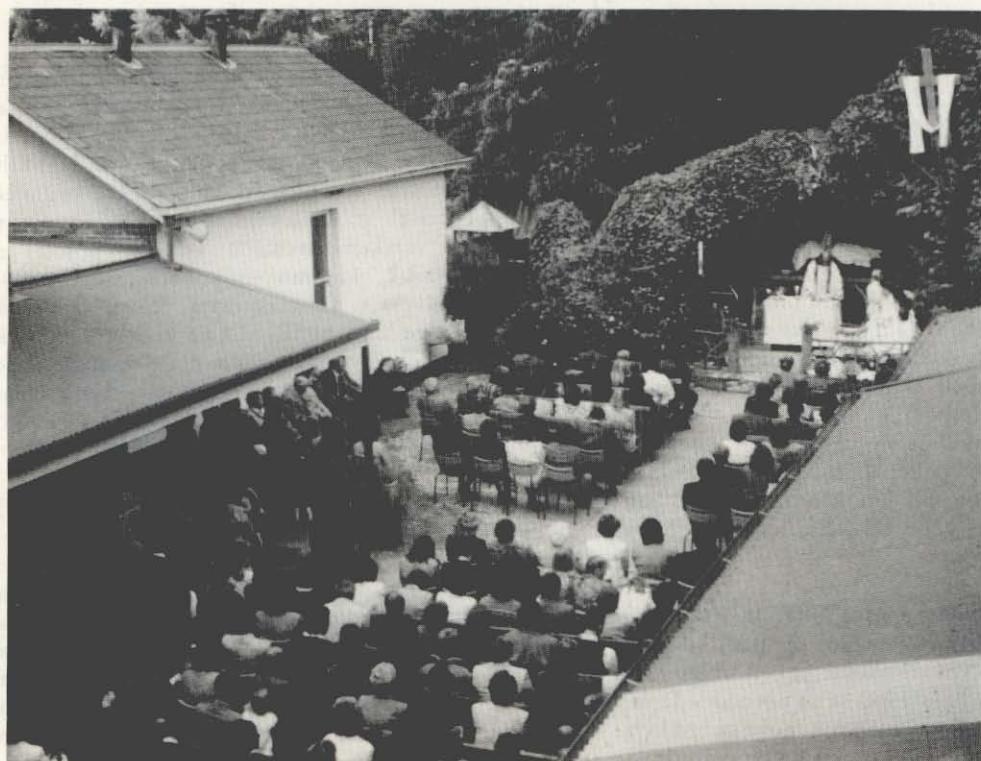
član reda in je njegov viktorijski kaplan.

Isto popoldne so se melbournski rojaki zbrali na slovenskem klubu Jadran, kjer imajo postavljeni kapelico sv. Jožefa. Že nekaj let se za god tega svetnika zberemo pri kapelici, kjer imamo mašo. Tako kot lansko leto, smo se tudi letos pred slabim vremenom s kipom sv. Jožefa vred umaknili v dvorano.

Za kratek čas nas je tokrat obiskal gost iz domovine. Duhovnik Stanko Kastelic je nekdanji višnjegorski župnik, kot upokojenec pa živi v stiškem samostanju belih menihov. Je na počitnicah v Sydneyu.

Na velikonočne praznike smo se pripravljali ne le duhovno ampak tudi s čiščenjem prostorov in okolice našega središča. Na taho soboto se nas je spet zbralo kar lepo število in temu primerno se pozna, da nam ni vseeno, kako izgleda zunanjina podoba našega skupnega doma.

Na cvetno soboto je bilo spet živahno. V dvorani so se zbrale članice društva sv. Eme in pridno delale butarice. K temu opravilu se zbirajo že vrsto let.

Naša velikonočna maša pred božjim grobom v lurški votlini. Na sliki streha zakriva večino prisotnih.
/Foto Simon Novak/

Naslednji dan, na cvetno nedeljo, so butarice za prostovoljni dar na voljo vsem, ki jih želijo imeti. Kot vsako leto, bi jih tudi letos radi imeli še več. Blagoslov butaric ter drugega zelenja in slovesna maša na prostem privabi veliko ljudi. Med mašo je dvakrat začelo rositi, a smo kljub temu vztrajali do konca.

Po maši cvetne nedelje so si navzoči lahko ogledali še razstavo **Veliki teden pri nas doma**, ki

smo jo tokrat postavili v dvorani kar na odru. V levem kotu so bile pod palmovimi in oljčnimi vejami razstavljenе butarice. Nato so se zvrstile podobe dnevov velikega tedna in se nazadnje iztekle v velikonočno jutro, ki ga je predstavljala cvetoča vodenka s kipom vstalega Zveličarja in velikonočno svečo. Spodaj na lepo okrašenem prtu pa pirhi, hren, meso, potica in vse, kar še spada k velikonečnemu žegnu.

P. TONE

Med obredom podelitev viteštvu svetega Stanislava v naši cerkvi – prvič v Avstraliji.

MED KNJIGAMI – NOVA

V Sydneju je lansko leto izšlo literarno delo našega rojaka Ljenka Urbančiča: **SREČANJA PORTRETI DEJANJA**, trije deli v eni knjigi na 292 straneh. Kot je napisal Jože Žohar v Svobodnih razgovorih (1991), je Urbančičeva knjiga (prvi in drugi del) "prvo samostojno prozno delo avstralskega Slovenca, izданo v Sloveniji". Seveda je moralno prej priti do konca enoumja, saj bi v diktaturi pisatelj ne bil dobrodošel, pa tudi vsebina knjige bi ne mogla zagledati belega dne. Zdaj je izšla knjiga našega rojaka Ljenka tudi v Avstraliji, v prikupni obliki in obleki, v dovolj močnem tisku tudi za starejše bralce. Njena vsebina so zanimive črtice, spomini iz resničnega življenja, napisane pa tako živahno domače, da bralca pritegnejo in je

knjigo kar težko odložiti. Posebno še, če nekatere v črticah opisane osebe poznaš. Opisovanju je dodan kanček zdravega humorja, kar napravi Ljenkovo pripovedovanje še zanimivejše. Knjiga je res vredna, da avstralski Slovenci sežejo po njej.

Ljenco Urbančič je zlasti med starejšimi našimi emigrantmi znana osebnost. Je od vsega početka naročnik Misli in je bil svoj čas tudi sotrudnik. Morda se nas bo pa še kdaj spomnil s kako svojo živahno črtico. Kot Misli pod prejšnjimi in sedanjim urednikom niso nikoli upognile vratu pred diktaturo, ki je vladala v Sloveniji in je hotela imeti na vajetih tudi izseljenstvo, je bil tudi Ljenco vedno pokončen človek, ki ni poznal kompromisov. Zato lahko rečem, da smo skupaj z veseljem in zadoščenjem dočakali padec komunistične diktature.

Urbančičeve knjige lahko naročite naravnost pri njem. Poštni naslov: P.O.Box 70, Waverley, NSW, 2024 (Telefon: 02 - 389 9517). Cena knjige (vključno poštnina) je \$25.00, za upokojence in študente \$20.00.

Urednik

IZPOD TRIGLAVA

POSTNA PREMIŠLJEVANJA v Ljubljani so že tradicionalna. Letos je imel prvega v dvorani teološke fakultete ugledni slovenski pisatelj in katoliški mislec dr. Alojz Rebula. Namenjena so vsem, ki želijo poglobiti svojo vero in duhovno življenje. Dr. Rebula je govoril o "Skrivnosti hudobije". Satanizem in satanistične sekte nas opozarjajo, da kristjani ne smemo biti lahkomiselnici. Zavedati pa se moramo, da nam hudič ne more storiti nič hudega, če mu ljudje v svoji svobodni volji ne dopustimo.

PROSVETNO ŽIVLJENJE je v Sloveniji pred pričetkom zadnje vojne bujno cvetelo. Prosvetni domovi so bili po vsej Sloveniji kulturna žarišča, kjer so prirejali odrške predstave in je izmed amaterskih igralcev izšel tudi marsikateri kasnejši poklicni umetnik. Vse to široko kulturno življenje je bilo s pričetkom vojne uničeno, po vojni v enoumju pa onemogočeno in prosvetni domovi župnijam odvzeti.

Zdaj so nekatere dvorane že vrnjene faram, nekatere prosvetne domove pa gradijo in upati smo, da bo naš narod spet dobil po Evropi svoje predvojno ime: "narod teatra". Vzelo bo seveda nekaj časa, da ta kulturna dejavnost steče. Bog daj veliko uspeha! Verski tednik Družina je priklicala v življenje ustanovo "Ljudski oder", ki bo vsekakor spodbuda gledališkim skupinam in bo izdajala v tisku tudi gradivo za odrške predstave.

CENTER ljubljanske univerze (fakulteta za družbene vede) za raziskovanje javnega mnenja je objavil podatke iz ankete **Slovensko javno mnenje 1995/1**. Vsem 1.050 anketirancem so stavili tudi

vprašanje o vernosti in obiskovanju verskih obredov. Da so verni, je odgovorilo 63,8% vprašanih. Med temi jih 14,5% obiskuje redno nedeljsko mašo, 11,4% jo obiskuje pogosto, vsaj enkrat na mesec, včasih pa 30,2%. Ne udeležuje se verskih obredov 7,7% vprašanih, ki pravijo, da so verni. - Od vprašanih 7,1% ni moglo izjaviti, ali so verni ali ne, in ne obiskujejo nedeljske maše. Je pa 3,9% prav tako versko negotovih, ki se udeležujejo nedeljskih obredov. - Približno ena petina vprašanih se je izrekla za neverne, zato seveda sploh ne obiskujejo verskih obredov.

V splošnem je vernost zelo upadala v letih med 1969 in 1982 in sicer: za 27,7% pri starih nad 57 let, za 20% med 45 in 57 let starosti, za 32,1% med 32 in 44 let starosti in kar za 45,6% pri mladini do 31 let starosti.

Vernost se je zelo povečala od leta 1982 do leta 1995. V splošnem je vernost zelo upadala v letih med 1969 in 1982 in sicer: za 27,7% pri starih nad 57 let, za 20% med 45 in 57 let starosti, za 32,1% med 32 in 44 let starosti in kar za 45,6% pri mladini do 31 let starosti.

Vernost se je zelo povečala od leta 1982 do leta 1995. V splošnem je vernost zelo upadala v letih med 1969 in 1982 in sicer: za 27,7% pri starih nad 57 let, za 20% med 45 in 57 let starosti, za 32,1% med 32 in 44 let starosti in kar za 45,6% pri mladini do 31 let starosti.

ZANIMIVO RAZSTAVO so imeli nedavno v kočevskem muzeju: **Peter Kozler in prvi zemljevid slovenskega ozemlja**. Mož je bil gospodarstvenik in poslanec kočevskega okraja. Leta 1863 je izdal zemljevid, kateremu je naredil tudi narodnostne meje ozemlja, kjer žive Slovenci. Zaradi tega so mu očitali, da je vrisal neobstoječo državo v Avstroogrski monarhiji ter prišel pred vojaško sodišče, ki pa ga je oprostilo.

PIA IN PINO MLAKAR sta bila pred vojno znana in priznana baletna plesalca, koreografa in gledališka ter plesna pedagoga. Nedavno sem nekje bral, da sta še pri življenju. Pia ima 85 let, Pino pa 88, živita pa v Novem mestu v malo leseni ter slamo kriti hišici ob Krki. Tam preživljata svojo starost, še vedno srečna in zadovoljna. Poročila sta se leta 1929 in si ostala zvesta zakonska druga, kar se v našem zmešanem času kar čudno sliši. Na vprašanje odkod njuno srečno življenje, je Pino povedal: "Zrasel sem v družini, kjer nismo poznali prepira. Z ženo Pio sva po značaju sicer zelo različna, a to je dobro. Človek spoznava samega

TOWN HALL HOTEL
THE CERNIAK FAMILY

John & Zorka

Odprt
od 11 am do 11 pm,
v petek in soboto
do ene ponoci.
Ob nedeljah zaprto.
Domača hrana.
Dobra postrežba
posameznikom
in skupinam!

137 Bank Street
SOUTH MELBOURNE
Tel: (03) 9690 5148

sebe, nauči se pa marsičesa le ob drugem, ki ga ljubi."

POLHOV GRADEC se je letos 3. marca spomnil enega svojih velikih mož, skladatelja in duhovnika **Gregorja Riharja** s Pristave. Rihar je zaznamoval slovensko cerkveno in narodno glasbo ter je zapisan v zgodovini kot velikan naše kulture preteklega stoletja. Bil je sodobnik Slomška in Prešerna in letos poteka dvestoletnica njegovega rojstva. Vse svoje življenje je delal za narod in še uživamo njegovo kulturno dediščino, saj je naša cerkvena glasba polna njegovih melodij. V zadnji pesmarici Slavimo Gospoda je kar 31 Riharjevih pesmi. Njegova je tudi velikonočna Zveličar naš je vstal iz groba, kakor tudi vsem poznana novomašna pesem.

Riharjevo dvestoletnico so proslavili polhograjski župljeni s slovesnim bogoslužjem, odkritjem spominske plošče in akademijo. Maševal je ob navzočnosti enajstih duhovnikov ljubljanski pomožni škof Alojz Uran. Tudi gostov znanih imen na kulturnem polju je bilo precej.

LJUBLJANSKA evangeličanska skupnost obstaja že od leta 1852. Do leta 1945 je bil njen bogoslužni jezik nemščina. To je povojni komunistični režim vzpel za zadosten "vzrok", da je evangeličansko cerkev zaprl ter jo spremenil v

mizarsko delavnico za gledališke kulise. Pred tremi leti so cerkev sicer vrnili prvotnim lastnikom, a brez sleherne odškodnine. Družina evangeličanskih vernikov šteje komaj 300 duš ter s težavo upravlja in vzdržuje cerkvene prostore. Ne koristi jim mnogo, da spada k njim - vsaj po krstu - tudi predsednik države Milan Kučan.

Vseh protestantov je v Sloveniji približno 18.000. Največ jih je blizu madžarske meje v Prekmurju, kjer imajo deset župnij ob vseh trinajstih na slovenskem ozemlju.

MARIBOR ima po uradnih podatkih okrog 300 oseb, ki so zasvojene z mamilimi. Zato so ustanovili pri Centru za socialno pomoč posebno skupino za samopomoč staršev teh nesrečnežev, nato pa še center za zasvojence, ki je žal že premajhen.

ZADNJI POPIS prebivalstva je bil v Sloveniji leta 1991. Iz odgovorov je razvidno, da je bilo takrat v Sloveniji 7.500 prebivalcev (0,4%) v starosti nad deset let - nepismenih. Prebivalcev brez vsake šolske izobrazbe je bilo 9.900, kar 256.000 (16%) pa jih ni končalo cele osnovne šole.

"Funkcionalno nepismeni" pa jih je v Sloveniji seveda veliko več, kar polovica prebivalcev. To so ljudje, ki imajo težave pri sestavi in pisaju pisem, izpolnjevanju raznih obrazcev, razumevanju pisanih navodil, voznih redov ipd.

V.F.L

PANELCARE P/L

ACN 007 152 203

MELBOURNE, VIC.
265 PRINCESS HIGHWAY,
DANDENONG, 3175
Ph: 793 1477 Fax: 793 1450

COLONIAL MUTUAL

*MAJOR & MINOR SMASH REPAIRS
*PRESTIGE CAR SPECIALISTS
*ALL MAKES AND MODELS
*BODY JIGGING SYSTEM FOR ALL MAKES
*INSURANCE WORK
*3 YEAR GUARANTEE

A.H. Frank Kampus - 560 5219

Za nujno potrebo imamo tudi avto na razpolago.

GENERALNI KAPITELJ JOŽEFINK

Čim se je bl. Mary MacKillop v januarju 1875 vrnila iz Rima z odobrenimi redovnimi pravili sester jožefink, je napovedala generalni kapitelj in začela s pripravami. Pri tem je poudarjala, da to ni običajno zborovanje sester, ampak ima navodila, kako naj kapitelj poteka. Rimski kongregacija za širjenje vere, pod katero je spadala tudi Avstralija, je zadolžila našo blaženo kot edino osebo za izpeljavo tega prvega kapitla. Soustanovitelj Fr. Woods ni več sestrski duhovni voditelj. Tudi kapitla naj se ne udeleži; sme se dopisovati z bl. Mary, z ostalimi sestrami pa naj nima stikov. Pisal ji je dvoje pisem, v katerih izraža nemir in zaskrbljenost. Končno je odklonil vsako sodelovanje in je tudi prenehal s pisanjem.

Generalni kapitelj sester se je sestal na praznik sv. Jožefa, 19. marca 1875 in se je končal 25. marca. Kapitlu je predsedoval adelaidski škof Reynolds, Fr. Tappeiner pa je bil prisoten kot teološki izvedenec. Bl. Mary je bila enoglasno izvoljena za generalno predstojnico jožefink. Sestre so nato opravile duhovne vaje in obnovile svoje obljube po novih, potrjenih redovnih pravilih.

NOVI KRIŽI

Kapitelj je vsekakor utrdil mlado sestrsko družino in jo združil okrog vrhovne predstojnice, križi pa so se kar vrstili eden za drugim. Bl. Mary je najprej naletela na veliko nasprotovanje pri dveh škofih. To sta bila rodna brata James Quinn in Matthew Quinn, po rodu iz Irske. Prvi je postal škof v Brisbane, drugi pa v Bathurstu. Oba nista hotela priznati pravil jožefink in sta odklanjala njih centralno vodstvo. Vztrajala sta na tem, da sestre ne morejo biti samostojne, ampak morajo biti podložne krajevnemu škofu. James Quinn je v Brisbanu nagovarjal sestre, naj pretrgajo vsako zvezo z bl. Mary in priznajo njega kot edinega predstojnika. Njegov brat Matthew, škof v Bathurstu, pa je bl. Mary celo zabranil stanovati pri njenih sestrach, ko jih je v njegovi škofiji obiskala. Oba sta povzročila jožefinkam veliko težav in jima je uspelo mlado skupnost razdeliti. Nekatere sester so se namreč dale pregovoriti ter so sprejele škofa kot predstojnika. Te so dobine ime črne jožefinice, z razliko od onih pod lastnim centralnim vodstvom, ki so ostale v rjavem habitu in se zato imenovale rjave jožefinice.

Tudi v Adelaidi so sestre zopet doživljale nasprotovanja. Škof Reynolds je bil zanje v začetku najboljši prijatelj. Žal je dobil nekaj slabih svetovalcev, ki so ga odvrnili od prijaznega odnosa do sestrsko družine bl. Mary. Zato je celo zahteval,

NA POTI D

AVSTRALIJA JE DOBI

da se redovna predstojnica, naša današnja blažena, umakne iz Adelaide. Sprejela je križ in odšla v Sydney (to je bilo leta 1877), kjer se je križ spremenil v blagoslov. Sydney je postal tako središče sestrsko redovne družine. Dobile so mnogo novih poklicev ter se neverjetno hitro razširile v korist katoliški mladini po mnogih krajih N.S.W.

NOVA DELOVNA POLJA

Ker so bile sestre ovirane pri svojem delovanju, tako v brisbanski kot v bathurtski škofiji, je božja previdnost poskrbela, da so se jim odprle nove prilike drugod. Vabil jih je novi škof kapucin Eleazar Torreggiani v Armidale, vabila jih je celo Nova Zelandija, Tudi sydneyški nadškof Roger Beda Vaughan, benediktinec, jim je - kot že omenjeno - odprl vrata v svojo škofijo z zagotovilom, da bo spoštoval njih redovna pravila. Brisbanski škof je v sydneyškem vabilu videl zaroto proti sebi, a botrovala je nič drugega kot ljubosumnost. Mary je o sydneyškem nadškofu pisala materi: "V njem nam je Bog dal pravega in mogočnega prijatelja prav v času, ko smo ga najbolj potrebovale."

Bl. Mary se je veselila božjega blagoslova, ki ga je sprejemala ravno s težkimi križi. Če sester v eni škofiji niso sprejeli, jih je poslala kot vrhovna predstojnica drugam. Bila je vsem sestram čudovit zgled ponížnosti in potrpljenja. Temu pridruženo pa je bilo njen izredno spoštovanje duhovniškega stanu in zlasti cerkvene avtoritete - kljub vsem razočaranjem, ki jih je doživljala ravno s te strani. Pri vsem svojem delu je vedno iskala božjo voljo in zveličanje duš. Pročvit redovne družine jožefink je bila njena srčna zadeva, za katero se je neprestano razdajala. Vsem sestram je bila dobra in skrbna mati in ta skrb se je kazala v neprestanih potovanjih od postojanke do postojanke, ki so se širile kot gobe po dežju.

POZORNOST OB DELU

Bl. Mary je občasno obiskovala svojo mamo in sorodnike, pa tudi pismene stike je vzdrževala z njimi. Pri tem se je skrbno varovala kritiziranja in obtoževanja tistih, ki so ji - namerno ali nenamerno - delali težave. Niti po izobčenju ni bilo v njenem pismu materi nič grenkega proti

OLTARJA

SVOJO PRVO BLAŽENO – MARY MacKILLOP

nasprotnikom. Istopako je ravnodušno prenesla udarec, ko je morala zapustiti Adelaido in oditi v Sydney. Ker je vedno iskala božjo voljo, so se njeni križi spremenjali v blagoslov. Vselej, kadar so se njej in njenim sestram zaprla ena vrata, so se jim drugje odprla druga.

Bl. Mary je pred njegovo smrtno obiskala Fr. Woodsa, soustanovitelja jožefink. Svoje zemsko življenje je sklenil 7. oktobra 1889 v Sydneju, kjer so v bolezni zadnja tri leta zanj skrbele bivše sestre jožefinke, ki bl. Mary niso bile naklonjene. Pred svojo boleznjijo je misijonaril po Tasmaniji, Queenslandu in N.S.W. Zaradi svojega značaja je postal v mnogih škofijah nezaželen, na sestre pa zadnja leta ni koristno vplival. Nov križ naše blažene. Vendar je prihitela k njemu tudi na smrtni dan, žal petnajst minut prepozno, da bi bila pri njem ob smrtni uri.

TEŽAV ŠE NI KONEC

Leta 1885 so avstralski škofje spet poskušali končati s centralnim vodstvom jožefink, a brezuspešno. Iz Rima je prišel odgovor, da so sestre prava redovna ustanova, ki ima potrjena pravila.

Pač pa so isto leto jožefinke dobile novo generalno predstojnico v osebi sestre Bernarde, ki je vodila sestre trinajst let. Žal ji je kljub srčni dobroti manjkalo voditeljskih sposobnosti. Ustanova je bila v času njenega predstojništva v hudih preizkušnjah. Bl. Mary, ki je bila njen asistentka, ji je pomagala po svojih močeh, a pri tem veliko trpela. Kljub vsemu je vedno nagovarjala sestre, naj bodo vdane svoji predstojnjici.

Nenadna smrt generalne predstojnice m. Bernarde je povzročila, da je bl. Mary morala znova prijeti za vajeti pri vodstvu jožefink. Na to mesto jo je imenoval takratni sydneyski nadškof kardinal Moran. Kmalu po imenovanju je sklical generalni kapitelj in bila soglasno izvoljena tudi od sester.

Bl. Mary je spet z vso predanostjo vzela na svoja ramena težo svoje redovne ustanove. S številnimi poklici je mogla ustanavljati nove šole, sirotišnice, domove za ostarele, domove za sirote in otroške vrtce. Skoraj vsak mesec je sestram poslala

posebno okrožnico, s katero jih je spodbujala k vztrajnosti v svoji službi.

BLIŽA SE ROJSTVO ZA NEBESA

Leta in ogromni napor, ki jih je bl. Mary imela pri vodstvu reda, so vedno bolj črpali njene telesne in duševne sile. Delo je bilo prezahetno za njeno šibko zdravje. Leta 1902 jo je na obisku pri sestrskih ustanovah na Novi Zelandiji zadel mrvoud. Ko je za silo okrevala, se je vrnila v Sydney. Več kot eno leto ni mogla obiskovati sester, nato je spet neutrudno obiskovala postojanke svoje ustanove, četudi je čutila svoja leta in posledice mrvouda. Končno je obstala v Sydneju, saj je njen zdravje kar vidno pešalo. Kljub temu je bila vsa zavzeta v skrbi za redovno ustanovo. Sestram po Avstraliji in Novi Zelandiji je pogosto pisala ter jim dajala nasvete in spodbude.

Končno je bl. Mary obležala. Čutila je, da se bliža konec. Okrepčana s svetimi zakramenti je umrla v sluhu svetosti dne 8. avgusta 1909 v materini hiši jožefink v North Sydneju. Dočakala je 67 let svojega zemskega življenja. Ustavilo se je srce, ki je tako gorelo za Boga in se razdajalo Cerkvi na peti celini, pa doživello pri tem toliko nasprotovanj in razočaranj.

Telo naše blažene čaka vstajenja v stranski ladji ob glavnem oltarju kapele sestrsko centralne hiše, kjer se zbirajo skoraj brez prestanka njeni častilci iz vseh krajev Avstralije, Nove Zelandije in tudi ostalih delov sveta. Dne 19. januarja 1995 jo je papež Janez Pavel II. proglašil za blaženo ob ogromni množici ljudstva na sydneyskem hipodromu v Randwicku.

Kaj pa mi, Slovenci? Bomo kmalu izprosili pri Bogu svojega svetnika?

P. VALERIJAN

SV. RAFAEL

SYDNEY

*Fr. Tomaž Menart, O. F. M.,
Fr. Valerian Jenko, O. F. M.,
St. Raphael Slovene Mission,
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
(P.O.Box 280, Merrylands, N.S.W.,2160)
Tel.: (02) 637 7147 Fax: (02) 682 7692*

*Slovenske sestre - frančiškanke Brezmadežne
St. Raphael Convent,
311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W., 2160
Telefon: (02) 682 5478*

POKOJNI

Naj se najprej ustavim v Perthu, W.A., kjer je dne 2. marca letos na svojem domu umrl rojak JOŽE PRIMC. Rojen je bil 3. maja 1925 v Dolnjem Zemonu pri Ilirske Bistrici, eden od osmih otrok Franca in Johane. Vojna vihra ga je še kot mladeniča oblekla v italijansko vojaško sukno in pripeljala v Afriko. Ko pa se je vrnil domov, je revolucija tudi njega potegnila med partizane. Po končani vojni se je kot krojač zaposlil v Reki, kjer se je srečal v Darinko Cvek, ki je poučevala na tamkajšnji osnovni šoli. Poročila sta se 26. marca 1948. Rodilo se jima je dvoje otrok, Evgen in Mirta. Družina se je končno odločila za odhod čez mejo in leta 1960 prišla v Italijo. V Avstralijo je emigrirala že naslednje leto. Jožetova prva zaposlitev je bila na železnici (Transline), nato je petnajst let delal v rudniku zlata v Kalgoorlie, W.A. V starosti 52 let se je preselil v Perth, kjer je bil kuhinjski pomočnik v Training Centru. Jože se je upokojil leta 1990. Žal mu ni prizanesla kruta bolezen, ki jo je mirno in hrabro prenašal do svoje smrti. Za njim žalujejo žena Darinka, sin Evgen in hči Mirta z družinama.

V ponedeljek 11. marca 1996 je okrog poldne pri svojem delu v katoliški šoli v Wollahri nenadoma omahnil in v nekaj minutah izdihnil STANKO KOCJANČIČ. Rojen je bil 13. novembra 1937 v vasi Štlovrenc, Goriška Brda. Njegov oče je bil Tone, mati Marija r. Ferjančič. V Avstralijo je prišel leta 1960. Doma se je izučil za vodnega inštalaterja, zato je tu v Avstraliji nadaljeval šolanje v tej stroki in končno odprl svoje podjetje "Avondale Plumbing Service". Stanko je z družino živel najprej v sydneyškem okraju Balmain, sledil je

Eastwood, nato Ryde, Carlingford. Ne dolgo tega je v Kenthurstu kupil farmo s petimi akri zemlje. Žal ni dolgo užival mirnega življenja v naravi. Pokojnik je bil oseba vesele narave. Kadar sva se srečala, je bil vedno zelo prijazen in pozoren do mene. Pogrebno mašo smo imeli v naši cerkvi sv. Rafaela v ponedeljek 18. marca. Ob koncu maše se je od strica poslovila nečakinja Eva, nato je pokojniku v spomin spregovoril tudi Robert Mršnik. Zapeli pa so mu ob prenosu krste v cerkev in po obredih iz cerkve zvonovi domače fare, posneti na magnetofonskem traku. Ob grobu na slovenskem pokopališču v Rookwoodu se je od pokojnika poslovil tudi njegov ožji rojak Evgen Brajdot, pevci Slovenskega društva pa so mu zapeli dve žalostinki. - Pokojni Stanko je bil poročen z Dragico r. Anželin, doma iz Barbane v Goriških Brdih. Poleg nje zapušča tudi hčerki Marijo Gracijo in Sonjo in sina Denisa, doma pa brata Alojza in Jožeta, ki je prišel iz domovine, da pospremi Stanka na njegovi zadnji poti.

Ko sem končaval te vrstice o pokojnem Stanku, sem prejel telefonski klic o novem obisku smrti med nami. Dne 30. marca 1996 je v St. Vincent Hospitalu v starosti 70 let umrla ADRIJANA SIMONETIČ r. Lužnik. Družina živi v sydneyškem okraju Redfern. Po rodu je bila iz Žabč pri Tolminu, zapušča pa moža Rudija in sina Petra. Več o njej prihodnjič.

Vsem našim pokojnim večni mir pri Bogu, njih sorodnikom pa iskreno sožalje ob boleči izgubi!

KRSTI - Adriana Žaja, Castle Hill, NSW. Oče Božidar, mati Marija r. Zavec. Botrovala sta Jože in Andrejka Andrejaš. - Sv. Rafael, Merrylands, dne 7. januarja 1996.

Gregory Thomas Kolakovič, Bonnyrigg, NSW. Oče Tomaž, mati Biserka r. Divuljski. Botra je bila Tatjana Divuljski. - Sv. Rafael, Merrylands, dne 20. januarja 1996.

Andrew Peter Albin Šuber, Denham Court, NSW. Oče Valter, mati Kristina r. Berginc. Botra sta bila Aleš in Irena Dolšak. - Sv. Rafael, Merrylands, dne 18. februarja 1996.

Sarah Isabella Košorok, Mt.Druitt, NSW. Oče Ciril, mati Anita r. Franetič. Botra: Eddy in Michelle Košorok. - Sv. Rafael, Merrylands, dne 25. februarja 1996.

Nicholas Michael Kobal, Kings Langley, NSW. Oče John Igor, mati Dorothy Tatiana r. Kmetič. Botrovala sta Boris in Renata Kobal. - Sv. Rafael, Merrylands, dne 3. marca 1996.

Daniel Prinčič, Castle Hill, NSW. Oče Eddy,

mati Tania r. Vidic. Botra sta bila Austin in Sonja Robertson. - Sv. Rafael, Merrylands, dne 10. marca 1996.

Tamara Jane Burchell, Albion Park Rail, NSW. Oče Stewart Patrick, mati Natalie r. Vočanec. Botrovala sta Matthew Elsley in Raquel Caetano. - Slovenska cerkev Vseh svetnikov, Figtree (Wollongong), dne 10. marca 1996.

Lana Gojak, Concord, NSW. Oče David John, mati Mateja r. Podržaj. Botra sta bila Eddy in Tania Prinčič. - Sv. Rafael, Merrylands, dne 24. marca 1996.

Christina Elizabeth Kukec, Kingswood, NSW. Oče Franc, mati Minli r. Yao. Botra sta bila Božica in Milorad Vračarević. - Sv. Rafael, Merrylands, dne 1. aprila 1996.

Novokrščenim malčkom, njih staršem in botrom iskrene čestitke!

SESTRI ODHAJATA. - Kar smo že objavili na seji našega župnijskega sveta 26. februarja letos in nato v nedeljskem oznanih "Nedelj" 3. marca, naj objavimo še v Mislih: Naši sestri, ki sta še edini ostali v Avstraliji od slovenske sestrške družine, sta prejeli iz Slovenske Bistrike navodilo njunega provincialnega predstojništva, naj z mesecem avgustom zaključita svoje delovanje med nami in se vrneta v Slovenijo.

Štirindvajset let smo imeli pri Sv. Rafaelu slovenske sestre, navadno dve, nekaj časa celo tri. Težko je oceniti njihovo plodovito delavnost vseh teh let. Imamo Slomškovo šolo, mešani pevski zbor, urejeno gospodinjstvo, skrb za cerkev, urejanje in tiskanje "Nedelje" in "Rafaela", pa še celo vrsto drugih opravil, za katere so skrbele sestre in bo zanje težko dobiti nadomestek. Sestra Francka je poskrbela vsaj za cerkveni mešani pevski zbor, da bo deloval dalje, ker ima med osebjem zmožne ljudi. Sestra Hilarija ima tudi veliko dela, ki ga bodo po njenem odhodu morale sprejeti žene.

Sicer je še majhna možnost, da bi sestre ostale, a zelo zelo majhna. Tudi za prihod kake skupine sester druge kongregacije je malo možnosti. Vse to zdaj pretresamo in poskušamo najti ugodno rešitev. Prav je, da vsi molimo v ta namen, da bi se zadeva za naše versko središče prav rešila.

PAPEŽEV OBISK v domovini bo že zelo blizu, ko boste to brali. Zadeva se tiče tudi nas, čeprav smo daleč od domovine, a smo vsi sinovi in hčere naše Slovenije. Zato tudi mi molimo, da bi papežev obisk prinesel lepe duhovne sadove za vse rojake doma in po svetu.

Pred dobrim tednom nam je telefoniral škof

Uran, ki je bil lani med nami. Mimogrede me je vprašal, kako se tukaj pripravljamo na papežev obisk. Trenutno sem bil v zadregi, kaj naj rečem. A da smo daleč od domovine, gotovo ni dober izgovor. Del domovine smo, zato se vsekakor tudi nas tiče ta veliki zgodovinski dogodek.

ZLATA OBALA ima obisk slovenskega duhovnika v soboto 4. maja. Slovensko mašo bomo imeli ob 7.30 zvečer v cerkvi Srca Jezusovega, Fairway Drive, Merimac. Lepo vabljeni vsi brez izjeme!

BRISBANE pride na vrsto naslednji dan, v nedeljo 5. maja, ob 11.30 dopoldne. To bo velikonočna služba božja, združena z majske pobožnostjo. Pridite, pričakujem vas!

NEWCASTLE ima slovensko mašo v nedeljo 21. aprila ob šestih zvečer v stolnici Srca Jezusovega, Hamilton. Po maši bo običajno srečanje v dvorani. Vsi lepo vabljeni!

CANBERRA pride spet na vrsto za slovensko mašo v nedeljo 19. maja ob štirih popoldne. Ta

Oltar slovenske cerkve sv. Rafaela sydneyjskega verskega središča. Kot Križani, je tudi Marija Pomagaj na levem oltarju izrezljana iz lesa in delo istega umetnika

zgodnja, zimska ura za našo mašo velja do vključno avgusta. Pridite polnoštevilno! Z nekoliko dobre volje bi morala biti udeležba veliko boljša, kot v resnici je. Za vas pomeni dobrih deset kilometrov vožnje do Garrana, za patra in sestro pa tristo kilometrov. Mislite na to in pridite! Na svidenje vsako tretjo nedeljo v mesecu!

FIGTREE bo imel poleg rednih maš na drugo in četrti nedeljo v mesecu (ob petih popoldne), vse srede v maju tudi šmarnično pobožnost s sveto mašo (pričetek vsakič ob sedmih zvečer).

MARIJIN KIP bo gostoval po naših družinah v mesecu maju. V cerkveni veži vas čaka koledar, kjer zapišete svoje ime, če želi tudi vaša družina

sprejeti Marijo. Poseben namen letošnjih molitev bo za uspeh papeževega obiska, da bi Sloveniji prinesel obilo duhovnih dobrat. Geslo njegovega obiska je tudi naša želja: "Oče, potrdi nas v veri!"

STOJNICA je na vrsti za petek 10. maja. Spet se vam priporočamo za primerne predmete v dobrem stanju in tudi za lončnice.

MATERINSKI DAN bomo proslavljali v nedeljo 12. maja. Pri maši se bomo spomnili vseh naših živih in pokojnih mater. Otroci Slomškove šole se že pripravljajo za nastop v cerkveni dvorani po končani maši, mamicam v pozdrav. Proslavi bo sledil piknik, katerega oskrbo ima druga delovna skupina.

P. VALERIJAN

Iz zadnje
prireditve
igralske
skupine
središča
sv. Rafaela.
Predstavili
so nam
"Vdovo
Rošlinko".

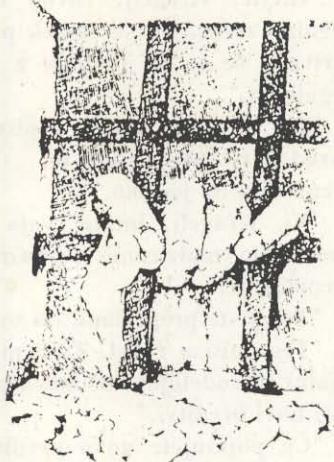
... Vesel sem vaše slovenske domovine,
ki je v dolgih stoletjih znala ohraniti svojo slovensko identiteto,
in vaše Cerkve, ki je ves čas podpirala to identiteto,
ki ni samo krščanska in katoliška,
temveč tudi slovenska.

JANEZ PAVEL II.,
22. novembra 1990

Jožko Kragelj

MOJE CELICE

(V CENTRALNIH ZAPORIH)

V zasliševalnici me je čakal Zdenko Roter.

"Sedite!" me je prijazno povabil. Po mizi je imel razstavljene liste in pisma.

"Kragelj, nekaj vam bom danes pokazal. Poglejte, ali vi poznate to pisavo?"

Vzel sem v roko pismo, ki je bilo napisano za g. Kobala. Ko sem pogledal črke, sem takoj spoznal Mazorovo pisavo.

"Seveda jo poznam," sem rekel. "To je pisal Mirko Mazora."

"Kako pa, da tako dobro poznate to pisavo? Ali je morda kdaj pisal tudi vam?"

"Nikoli, poznam pa jo dobro iz zvezka, v katerega je napisal 'nomotuzijo'. To so bila pravila ilegalne organizacije 'Tolminska gmajna', ki je pod fašizmom povezovala dijake in študente s Tolminskega in Kobariškega."

"Poglejte podpis, prosim. Tam ni podpisan Mirko Mazora."

Pogledam in vidim podpis "Schmalzgruber".

"Zdaj poglejte še ta podpis." Ponudil mi je drugo pismo. Tam pa je bil podpisan "Hetzenauer". Tako se mi je posvetilo in sem se nasmehnil.

"Zakaj se smejetе? To so šifrirana pisma. Če bi bilo vse tako nedolžno, bi se Mazora podpisal z lastnim imenom."

"Vi ne poznate ozadja," sem mu rekel. "To izvira še iz študijskih let. V prvem letniku teologije nam je dr. Toroš razlagal zgodovino cerkvenega prava in nam navajal najbolj znane kanoniste, med katerimi je ponavljal imena: Schmalzgruber, Hetzenauer, Reifensthal in druge. Mi smo se na skrivaj smejali, pri izpraševanju pa s posebnim poudarkom izgovarjali ta imena, ki so se Torošu zdela zelo imenitna. In glejte, Mazora se je kot spomin na tista leta podpisal s temi imeni. Morda tudi zato, da ne bi s svojim imenom koga spravljal v zagato, češ ta pa ima ilegalne zveze s tujino."

NAŠE NABIRKE

TISKOVNEMU SKLADU

PATRA BERNARDA

ZA NAŠE "MISLI":

\$300.— Niko Krajc; \$62.— Ljenko Urbančič; \$50.— Stanislav Samsa, Jože Potočnik; \$40.— Anton Gržina, Maksimilijan Brunčič; \$30.— Janez Klemenčič, George Marinovich, Janez Lah, Marija dr. Lambrineas, Luisa Prpič; \$25.— Mario Marsič; \$20.— Jože Barbiš, Justina Miklavec, Matija Štukelj, Ivan Petelin, Ivana Ponikvar, Tatjana Tee, Vladimir Godec; \$15.— Frančiška Wetzel; \$10.— Franc Šenkinc, Anka Brgoč, Viktor Ferfolja, Marija Grl, Ivanka Dekleva, Alojz Ličen, Jože Malnaric, Angela Veedetz, Ivanka Žabkar, Franc Kološa, Pavla Koster, Anna Činč, Marta Veljkovič, Hermina Korroša, Danilo Kreševič, Stanislav Kragelj, Slavica Brumec, Justina Ciobaca, Vanda Sperne, Milka Tomažič, Marija Medved, Adam Klančič, Ivan Šuštarič, Branko Lenščak, Ivanka Študent, Franc Bubnič, Marija Volčič; \$5.— Maria Vale, Rozika Pless, Vida Koželj, Zdravko Kristančič, Jože Ficko, Draga Valenčič, Pavlina Božič, Drago Grlj, Slavko Hrast, Janez Janž, Jože Brodnik, Stanko Fatur, Ignac Kalister, Romano Benčič, Angela Lečnik, Ladislava Vouk, Francka Kotnik; \$3.— Emma Jurševič; \$2.— Joža Žele.

ZA MISIJONE IN NAŠE

POSINOVLJENE

MISIJONARJE:

\$30.— G. & P. Marinovich; \$20.— Ivanka Bajt z družino (namesto velikonočnih voščilnic prijateljem in znancem), Anne Pančur, druž. Alojz Gašperič, druž. Anton Kristan; \$10.— Mary Opitz, Ivanka Študent, druž. Franc Anželc; \$5.— Ivanka Nanut, Stanko Fatur. (Vsi darovi razen prvih dveh so za lačne)

ZA OBNOVO

ROMARSKEGA DOMA

NA SVETI GORI:

\$100.— Jože Štemberger.

VSEM DOBROTNIKOM
BOG STOTERO POVRSNI!

Kip vstalega Zveličarja
melbournske slovenske cerkve

NA ZDRAVJE vseh ljudi,
kteri so veseli,
sam Bog njih naj živi!
Zmeraj juhé, juhé,
zmeraj vesel' srce.
Žalost za nas ne zna –
hvalmo Boga!
Jezus Kristus v zelenem vrti –
Aleluja!
je že vstal od smrti –
Aleluja!
Zmir Aleluja peli,
v nebesih zmir veseli,
veseli, veseli
Slovenci vekomaj!

Iz stare ljudske pesmi
O velikonočnem veselju

"Glejte, Kragelj, ravno taka imena nam dajo misliti na ilegalne zveze. Če se človek podpiše s svojim imenom, nima kaj skrivati, če se pa podpiše z drugim imenom, prav to kaže na ilegalnost."

"Jaz ne vem, kaj je v pismu in kako je prišlo v vaše roke, povedal pa sem vam to, kar sem mislil in o čemer sem prepričan, da je tako."

"Vi, Kragelj, imate svoje prepričanje, mi, ki moramo biti budni, da nadziramo sovražnike družbe, pa imamo drugačno prepričanje."

"Torej ste prepričani, da so vsi duhovniki sovražniki družbe?"

"Tega nisem rekel. Tudi med duhovniki je veliko takih, ki so lojalni in sodelujejo z oblastjo, večina pa je še vedno nasprotna naši novi ureditvi."

"Če pojmujejo novo ureditev kot 'ateistični komunizem', je razumljivo, da duhovniki ne morejo sodelovati s tako družbo. Na Primorskem smo bili 25 let pod pritiskom in prisilo, a se je ohranila narodna zavest prav po zaslugu duhovnikov, ki niso sodelovali s fašistično oblastjo. In tudi nas mlade so vzgajali v narodni zavesti. Mnogi so se odločili za ta poklic prav zato, da bi narodu koristili in narodu služili. Navdušenje je bilo tudi za osvobodilni boj, dokler se niso med borci pojavili nekateri komisarji, ki so začeli odkrito govoriti o komunizmu in odvračati ljudi od vere, češ da je opij za ljudstvo. Jaz sem bil navdušen, dokler nisem zvedel, da so v Cerknem ubili mojega sošolca Slugo in Piščanca, ki sta bila oba narodno zavedna fanta. Piščanc je bil priznan pesnik. Mene ne bo nihče prepričal, da sta onadva kriva poboja v Cerknem. Takrat se je tudi v meni nekaj premaknilo. Dobro se zavedam, kaj je narod in kaj je narodna zavest, prav tako pa dobro vem, kaj je komunizem in tako imenovani 'napredni človek'. Ali je res vse nazadnjaško, kar je ustvarila vera, kar je krščanstvo naredilo v stoletjih? Ivan Trinko je večkrat napisal, da Slovenec ostane Slovenec, dokler je veren, ker vera vzgaja človeka tudi do zvestobe lastnemu narodu. Če mu pa vero vzameš, bo tudi narodna zavest izginila."

"Ko že toliko govorite o veri, kaj pa pravite o duhovnikih, ki so se s puško borili proti nam? Ali se to sklada z vero?"

"Kaj se je tu po Kranjskem godilo, mi ni znano. Za Goriško in Tržaško pa dobro vem, da ni bilo niti enega duhovnika, ki bi imel orožje v rokah ali nosil vojaško uniformo."

"Kaj pa vaš nekdanji kaplan Pontar?"

"Vem, da ni imel nikdar vojaške uniforme. Bil je sicer domobranski kaplan, toda uniforme in orožja ni nosil."

"No, Kragelj, pustiva zdaj te stvari in vrniva se k Mazori. Kaj mislite o njem?"

"Poznam ga kot navdušenega Slovenca. Na Goriškem gotovo ni nikogar, ki bi tako ljubil pesnika Gregorčiča kot on. Zna vse njegove pesmi na pamet in jih je velikokrat javno deklamiral. Kako naj o takem človeku rečem, da je sovražnik naroda? Lahko

je sovražnik novega sistema, ne pa naroda. To sta zame dva diametalno nasprotna pojma. Kaj pa je pisal Kobalu, veste vi, ki imate njegova pisma pred sabo. Vi gledate s svojim policijskim očesom in pri vsaki besedi vidite šifre, ilegalno in ne vem kaj še vse. O človeku si ustvarite svoje mnenje in zato vsak njegov korak in vsako njegovo besedo presojate po tem mnenju. Najbolj vsakdanja stvar je v vaši luči sovražna. Pri vseh teh dolgih zaslišanjih sem tudi jaz prišel do svojega spoznanja in vem, da tudi ko govorite o vsakdanjih stvareh, ne morete iz svojega policijskega jaza."

Roter me je gledal in poslušal.

"No, Kragelj, zdaj vas bomo nekaj časa pustili pri miru, da se nekoliko odpočijete, potem pojdeste kot priča na proces."

Rad bi mu bil rekel, da pojdem potrjevat njihove izmišljotine in laži.

"Slišim, da se zanimate za francoščino, ali mislite kaj drugega študirati, ko pridete na svobodo?"

"Če bi vedel, da ne bom dolgo po teh luknjah, bi me veselila romanistika. Latinščino in italijanščino znam, obdelal bi še francoščino in španščino. Mislim, da bi mi ne delali težav."

"To pa je od vas odvisno, Kragelj. Mi prav radi vsakemu pomagamo, če je pripravljen sodelovati."

Sodelovati?! Postati vohun?! Da bi po hrbitih drugih prišel ven? To pa ne!

Zasliševalci so se še nekajkrat oglasili in napovedali, da bo proces v Tolminu, češ "tam, kjer ste zagrešili dejanja, tam boste sojeni".

Prišli so novoletni prazniki. Božič je šel mimo brez voščil od doma, ker v vsem tem času nisem imel nobenega stika z domaćimi. Novo leto 1952 je prineslo hudo zimo. Vso Tolminska, zlasti pa Kobariško, je pokrival visok sneg, da so morali z letali dovožati jestvine nekaterim vasem. Plaz je odnesel del Borjane. Ceste so bile zasnežene, plugov ni bilo. Mobilizirali so ljudi, da so morali cele dneve kidati sneg. Vse to je pripomoglo, da so "slavni" tolminski proces odložili do meseca marca. Ljubljana je bila tudi v marcu pod belo odejo. Ko se jim je zdelo, da so poti varne in da je vse pripravljeno, so nas nekega dne stlačili v "marico" in skozi Novo Gorico odpeljali v Tolmin. V majhnih, mrzlih pločevinastih kabinah smo sedeli stisnjeni in se zdaj pa zdaj s kašljem pogovarjali. Po kašlju sem vedel, na katerem koncu avta sedi Kobal, kje pokašljuje Klinkon, kje Hlad in Marc. Ne vem, po katerem naključju sta padla v to skupino tudi Zadnik in Sivec.

/Nadaljevanje sledi/

NOVO
OBVESTILO
VELEPOSLANIŠTVA
REPUBLIKE
SLOVENIJE

smo prejeli iz Canberre tik pred zaključkom velikonočne številke. Edina prilika za objavo je ta robnik:

Obveščamo vas, da bo odpravnik poslov g. Aljaž Gosnar po službeni dolžnosti v Sloveniji od 6. do 22. aprila 1996.

V tem času bo Veleposlaništvo RS v Canberri vodila ga Tina Oma-hen, ataše za konzularne zadeve.

Hkrati vas obveščamo, da bodo konzularni dnevi v mesecu maju po sledеčem sporedu:

SYDNEY, četrtek 16. maja 1996 od 10.00 do 12.30 ure v slovenskem verskem središču sv. Rafaela, Merrylands, od 15.00 do 17.30 ure istega dne pa v prostorih slovenskega društva Tri-glav.

MELBOURNE, petek 17. maja 1996, od 16.00 do 18.30 ure v prostorih Slovenskega društva Melbourne (Eltham), v soboto 18. maja 1996 od 10.00 do 12.30 ure pa v verskem središču v Kew (v pisarni SNS).

Prosimо, da se nam prej telefonično prijavite, če se hočete poslužiti katerega teh konzularnih dni. Tako ni nepotrebne ali predolgega čakanja.

VSEM SLOVENKAM IN SLOVENCEM ŽELI VELEPOSLANIŠTVO REPUBLIKE SLOVENIJE VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE!

Slovenski narod, dedič tisočletne nelahke zgodovine, danes živi čas velikih pričakovanj in upanj. Čeprav je močno branil svojo lastno kulturno identiteto, je dolga stoletja ostal v senki večjih držav; nasprotno pa danes priteguje nase pozornost mednarodne skupnosti s svojo značilno politično in institucijsko podobo.

JANEZ PAVEL II.

SVETA DRUŽINA ADELAIDE

*Fr. Janez Tretjak, O. F. M.,
Holy Family Slovene Mission,
51 Young Ave, W. Hindmarsh, S. A., 5007
(P. O. Box 479, Welland, S. A., 5007)
Tel.: (08) 346 9674 – Fax (08) 346 3487*

V prejšnji številki je bilo javljeno, da bom obiskal rojake v Perthu, W.A., po veliki noči in bomo imeli slovensko mašo 14. in 21. aprila. Vendar je prišlo do spremembe. Tudi v Adelaidi je že veliko pomanjkanje duhovnikov in je bilo nemogoče najti nekoga, niti med emigrantskimi in ne med avstralskimi duhovniki, ki bi me nadomestil. Tako vas bo tokrat obiskal p. Tone Gorjup iz Melbourna. Imel bo v Perthu slovensko mašo na nedeljo 21. in 28. aprila.

Rojakom v W.A. se opravičujem za spremembo, p. Tonetu pa zahvalim za pomoč!

Dne 30 marca sta sklenila zakonsko zvezo **John Branco Franco** in njegova izvoljenka **Kathryn Gay Hardwick**. Poročila sta se s posebnim dovoljenjem katoliške Cerkve v United Church, kjer je nevesta organistinja, ob prisotnosti tudi katoliškega duhovnika in z njegovim blagoslovom. Odkar je John prišel v Adelaido, je večkrat prišel k slovenski maši, včasih tudi z žaročenko, četudi ni katoliške vere. John je vzor vernega fanta. Ko je na tiho nedeljo prišel k maši in k obhajilu, mi je po bogoslužju reklo: "Pater, prosim vas za blagoslov, predno se poročim!" Že dvajset let sem duhovnik, pa se mi to še ni dogodilo. Spomnil sem se tistega lepega trenutka, ko sem se kot novomašnik poslovil od rojstnega doma in zaprosil mamo za blagoslov - oče je bil že med pokojnimi. Materin blagoslov me vedno spreminja v življenju. Tudi Johnu želim, da bi ga moj blagoslov spremjal skozi celo življenje in da bi držala, kar sta z nevesto svobodno sklenila: vzgajati otroke v katoliški veri.

John se mora za svojo globoko vero zahvaliti svojim staršem, mami Roži in očetu Branku, ki živita v Port Lincolnu. Kazala sta mu pot in ga vodila k Bogu.

John in Kathryn, Bog naj vaju spremila s svojim blagoslovom, da bi kljub križem, ki bodo prihajali na vajino življenjsko pot, ostala drug drugemu zvesta, oba pa Bogu!

Na cvetni ponedeljek sem obiskal rojake v Berriju. Kljub temu, da je veliko dela, saj je čas trgovine, se nas je zvečer zbral kar lepo število v farni cerkvi. Pred našo je bila farna angleška maša, kateri sem prisostvoval: seveda je bila brez petja, tako nepeстра in prazna. Pa sem zato bolj občudoval naše ljudi pri slovenski maši. Peter Hauptman navadno vodi petje, ki zadoni tako ubrano po cerkvenem prostoru. Po maši mi je g. župnik rekel: "Srečen si, ker mašo tako popestrite z lepim slovenskim petjem!" Vesel sem bil njegove pohvale, a priznanje gre rojakom Berrija. Upam, da boste še naprej tako lepo sodelovali.

Naj sledi še ena pohvala: gre adelaidskim rojakom. Ves postni čas smo se zbirali ob petkih zvečer k sveti maši in nato zmolili še rožni venec. Naša molitev se je dvigala k Bogu s prošnjo za uspeh duhovne prenove slovenskega naroda ob priliku papeževega obiska v letosnjem maju. Vsakič se nas je zbral kar lepo število, kljub delavniku in utrujenosti od vsakdanjega dela. Pogrešali smo le mlade družine, kot da je zanje vse drugo pomembnejše od molitve in rožni venec zastarela pobožnost brez vrednosti. Upam, da bodo vsaj v maju prihajali k majniški pobožnosti, ki bo tudi ob petkih zvečer s šmarničnim premišljevanjem.

Zadnjič sem že omenil smrt IVANA GOLJA, vseh podatkov pa še nisem imel. Pokojnik je bil rojen 20. junija 1938 v Breginju. V Avstralijo je prišel leta 1960 in se še isto leto, 29. oktobra, v cerkvi sv. Patrika v Adelaidi poročil z Marijo Kšela. Vzgojila sta štiri otroke, od katerih je ena hčerka že pokojna. Ivan je umrl 6. marca zjutraj v adelaidski glavni bolnišnici, grob pa je dobil v petek 8. marca v Enfieldu. Iskreno sožalje družini, njega pa priporočam v molitev.

Naj dodam, da sem nedavno zvedel o doslej še neobjavljeni smrti lanskega leta, dasi mi je datum še neznan. Med nami v Adelaidi je umrl rojak ANTON FIDELJ, doma iz Stare Sušice na Primorskem, kjer je bil rojen leta 1932. To je začetek vse, kar sem zvedel o njem. R.I.P.

Na prvo majsko nedeljo popoldne ob treh bo pa spet na sporedu naša udeležba pri marijanski procesiji na zemljišču semenišča v okraju Rostrewor. Kljub temu, da je naša skupnost maloštevilna, se nas kar precej zbere za to priliko. Le narodnih noš zadnji čas pogrešamo. Vsi, ki jih imate, pridružite se nam, pa oblecite narodno nošo Mariji v počastitev. Letos mora biti naša molitev še bolj goreča, saj bomo prosili za našo Slovenijo in

uspeh obiska visokega gosta Janeza Pavla II. Seveda bomo Marijo prosili tudi za duhovniške in redovniške poklice, saj čutimo, da je teh poklicev vedno manj. V Adelaidi in okolici že veliko župnij nima lastnega duhovnika in tudi ne redno svete maše. Naš nadškof prosi za razumevanje in molitev v ta namen in apelira zlasti na družine, da bi otroci imeli doma dobro krščansko vzgojo, iz katere bi

zrasli novi poklici v službi Bogu. Če bo naša molitev res vztrajna, kakor je bila matere sv. Avguština, svete Monike, nas bo Bog gotovo uslišal. Morda je treba včasih tudi skozi preizkušnje, da človek zares spozna, kaj pomeni skupnosti in življenju Cerkve duhovnik, redovnik ali redovnica. Tega se mnogi kristjani premalo zavedajo.

P. JANEZ

VELIKONOČNO JUTRO. Prvi topič sprožijo fantje, in drugega in tretjega.

"Cin-cin-cin" — potrklja mali zvon. In še srednji. Tiho. — "Bom!" udari nato veliki, kakor bi padel izpod neba. Čez polje zavalovi aleluja zvonov, aleluja strelov. Ptice se prebude, taščica da znamenje, ves zbor se strne: aleluja, aleluja!

V svitu jutra se ziblejajo jerbasi proti cerkvi. Na pisanih svitkih počivajo dekličem na glavah. Vesele so; ponosno stopajo v praznji obleki. Nič ne govore. Mnogi, mnogi utripa srce: "Če se mi posreči, da pridev prva iz cerkve z blagoslovjenim jerbasom, bo še to leto blagoslovil Bog, kar mi gori v srcu. Žena bom, gospodinja."

Zvonovi pojо veselo pesem: aleluja, aleluja!

"To je dan, ki ga je naredil Gospod."

Težki kamen se umakne z groba. Sonce vlije prve žarke v votlinu. Njega ni več. Vstal je. Pri zaprtem in zapečatenem grobu je vstal. Zmagovalec!

"Smrt, kje je tvoje želo?"

Pod nebesom se sveti monštranca, v oblačke kadila zavita.

Duhovnik pojо: aleluja! Pevci pojо: Zveličar naš je vstal — aleluja. Orgle pojо, zvonovi pojо. drobno popje na drevju brsti, se odpira, da, pojе. Travica poganja — tudi v njej pojо sokovi, in škrjanček, neviden, trepeta v soncu in žvgoli: aleluja.

To je življenje, to je vstajenje! Velika noč je in naše duše pojо pesem: aleluja.

FRANC S. FINŽGAR

Z VSEH VETROV

V ARGENTINI so po številnih narodnih domovih, kjer se zbirajo Slovenci, v zadnjem novembru vzidali plošče ob spominu petdesetletnice begunstva. Vsebina vsake plošče je tale:

1945 - 1995

Ob 50-letnici našega begunstva, ko je ob koncu II. svetovne vojne Slovenija padla pod komunistično tiranijo, se demokratični Slovenci s spoštovanjem in ponosom spominjamo:

* žrtev okupatorjevega nasilja v letih 1941-1945, prisilnih mobilizirancev, rojakov, ki so bili pobiti med revolucijo in po njej, ker so se uprli naklepom komunističnih teroristov;

* v boju padlih in po vojni izdanih ter pobitih slovenskih domobrancev in drugih borcev proti komunizmu;

* bratov in sestra, ki so v svobodnem svetu zvesti slovenstvu in krščanstvu vdano prenašali bolečino begunstva ter legali v grob daleč od rodne domovine.

Zvesti Bogu in narodu ohranjajmo spomin nanje!

REPUBLIKI SLOVENIJI je poimenovalo velenište Buenos Aires eno svojih cest s slovesnostjo na dan 14. novembra. Ob tej priliki je govoril Marjan Loboda, predsednik ZS, krajevni župnik Eduardo Trabuco pa je novoimenovano cesto blagoslovil. Imenovanje ceste je znak, kako so Slovenci v Argentini poznani in spoštovani.

SLOVAŠKI PARLAMENT je izglasoval zakon o "nemoralnosti in protipravnosti" nekdanjega komunističnega režima. To vsekakor pomeni, da se večina članov slovaškega parlamenta zaveda, "kako škodljivo in zaviralno utegne biti za razvoj njihove države odlaganje moralnega obračuna s totalitarno

DISTINCTION PRINTING PTY. LTD.

Lastnik Simon Špacapan

Tiskarna za
brošure, knjige in barvna dela

164 Victoria Street, Brunswick 3056

Telephone: 387 8488

preteklostjo", kot je to v "Slovencu" formuliral Viktor Blažič in nadaljeval:

"Slovaški časopis Slovenska republika pove, da je bilo od leta 1948 do 1968 zaprtih 1,120.000 državljanov, 541.000 jih je bilo obsojenih na različne kazni, 300 so jih postrelili pri poskusih pobega na mejah. Nobene besede o kakšnem revanšizmu ni zaslediti, kar že ves čas po osamosvojitvi poslušamo pri nas.

Pri nas kakšne take uradne statistike še nismo videli. Medtem ko se drugod dovolj dobro zavedajo, kako pomembna je za njihovo prihodnost moralna in pravna ločitev od nemoralne (zločinske) preteklosti, je pri nas ta preteklost še vedno nedotakljiva."

CERKEV je zaskrbljena zaradi posledic, ki jih bo državam v razvoju prinesla velika zadolženost v tujini. Ni prav, da bi kakor koli prišle zaradi tega pod vpliv velikih držav. Zlasti so ogrožene srednjeafriške države, ki nikakor niso sposobne odplačati vseh finančnih obveznosti. Njihovo gospodarstvo bi se lahko spet razcvetelo le s tem, da bi jim odpisali stare dolgove.

Zato je angleški kardinal in westminstrski nadškof Basil Hume nedavno izjavil, da bi bilo sveto leto 2000 za razvite industrijske države lepa priložnost za izdatno pomoč državam v razvoju. Bodo sprejeli njegovo idejo? Bog daj!

PO SVETU je toliko karitativnih akcij, o katerih ne slišimo dosti ali pa samo mimogrede. Pa je prav, da ne vemo samo za zločine in krivice, ki jih je svet poln. Francoska Karitas je tudi za letošnji post organizirala široko dobrodelno akcijo z imenom **Kilometri sonca 1996**. V njej deluje dvanaest katoliških organizacij, vključuje pa 400.000 otrok od sedem do enajst let. Namen akcije je, da bi postali francoski otroci bolj solidarni do gmotno slabše preskrbljenih otrok. Zato tudi geslo: **Za delitev naših razlik in skupno rast!** Zbrana sredstva bodo razdelili med zapostavljene otroke v Franciji, Indiji, Ekvadorju, Romuniji in zahodni Sahari. Lani je istoimenska francoska akcija zbrala štiri in pol milijone francoskih frankov, za letošnjo upajo, da bo še uspešnejša.

IMETI DOBRE ŠOLE se pravi imeti dobro vzgojeno in učeno mladino. Tega se pokomunistična ali bolje polkomunistična oblast noče zavedati, ker se boji s tako mladino dobiti nasprotnike enoumja. Madžarska nova oblast je katoliškim šolam odrekla dodatno podporo in so se znašle tudi zaradi visoke inflacije v finančnih težavah. Zato je geslo

madžarskih katoličanov: Rešimo katoliške šole!

Katoliške šole so v zadnjem času na Madžarskem priznane kot odlični vzgojni zavodi, zato so se močno razširile. Danes štejejo 70 osemletk., 36 srednjih šol, 12 poklicnih šol, 35 internatov, 4 strokovne šole in 34 otroških vrtcev. Na njih se šola in vzgaja 37.000 otrok in mladih.

V BOSNI IN HERCEGOVINI se stanje umirja, ogenj pa uničuje, kar so pustile granate. Srbi se selijo iz Ilidže, najzahodnejšega sarajevskega predmestnega okraja, nočejo pa prepustiti muslimanom niti ene zgradbe. Vse uničujejo za seboj, ko odhajajo v Srbijo. Kar jih je ostalo, so pa v strahu pred zločinskimi tolpmi, ki v nočeh ropajo, posiljujejo in morijo. Tako dobro so oborožene, da je policija nehala ponoči nadzorovati ceste tega okraja, ker je prenevorno.

Kdaj bo BiH spet v resničnem miru? Še je dežela potreбna naših molitev.

PRVA DIRKA F1 HILLU. Melbourne. Začeli so se boji med najhitrejšimi dirkalniki. V uvodni dirki beležimo zmago slavje britanske avtomobilske hiše Williams, saj sta njena piloti Hill in Villeneuve zasedla prvi dve mesti. Tretja je bila rdeča Ferrari Ircia Irvineja, medtem ko je svetovnemu prvaku Shumacherju odpovedal emiljski bolid.

To sem prepisal dobesedno iz goriškega Novega glasa, tako znano je že poslalo mesto Melbourne zaradi novega avtomobilskega dirlališča. Ta je privabil tisoče iz vseh delov sveta na Grand Prix. Ravno danes so objavili naši časopisi, da je Viktorija pospravila ob tej priliki 80 milijonov dohodka.

ZA VELEPOSLANIKA RS v Argentini je bil imenovan prof. dr. Janez Žgajnar in tamkajšnji Slovenci so z izbiro zadovoljni. Kot odpravnik poslov deluje v Buenos Airesu že poldružno leto Matjaž Puc, ki bo stal tam v vlogi svetnika. Status svetnika ima tudi Tomaž Miklavčič, ki je tam že skoraj leto dni. Tajnica in šofer (ter ekonom) pa sta argentinska Slovenca.

PAPEŽ JANEZ PAVEL II. se je v enem svojih zadnjih govorov z okna svojega urada dotaknil nezdravega odnosa med današnjo družbo in televizijo. To so njegove besede: "...Že res, da so javna občila in še posebno televizija zelo pomembna, ne morejo in ne smejo pa biti naši gospodarji. Televizija je danes v družinah nadomestila pogovor, namesto da bi ga vzpodbujala. Zato pravim, da bi moral biti v tem smislu

Melbournskim Slovencem se priporoča
KAMNOŠEŠKO PODJETJE

LUCIANO VERGA & SONS
ALDO and JOE
MEMORIALS P/L

10 BANCELL STREET,
CAMPBELLFIELD, VIC. 3061

Tel.:
359 1179
A.H.: 470 4095

Vsa
dela so
pod garancijo!

dobrodošel post tudi na tem področju, saj bi tako imeli več časa za molitev, razmislek in predvsem za medsebojni pogovor."

Nekateri so vzeli papeževe besede kot obsodbo televiziji, kar pa ne drži. Mi smo tisti, ki se televizije poslužujemo pametno in koristno, ali pa pustimo, da nas ona prevlada in usužnji. Prav gotovo je res, da televizija po naši krivdi občutno ogroža zdravo družinsko življenje, kadar uniči družinski pogovor.

V SEVERNI IRSKI tudi noči biti konca izgredov in pobijanja. Kriza se je zaostriла po atentatih, ki jih je IRA izvedla v februarju v Londonu, pa tudi po odločni izjavi, da se ne bo odpovedala orožju ter njegovi uporabi, če bo Velika Britanija še nadalje zanikala irskemu ljudstvu "neodtujljivo pravico do nacionalne suverenosti in samoodločbe". Množične ljudske manifestacije za mir v Londonu, Dublinu, Belfastu ter celo New Yorku in številnih drugih mestih pa so spodbudile politike, da skušajo najti pameten kompromis.

Tobin Brothers

Viktorijskim Slovencem
na usluge v času žalovanja

Head Office: 189 Boundary Road
NORTH MELBOURNE

9 328 3999

BERWICK	796 2866	MOORABBIN	9 555 9088
CRANBOURNE (059) 96 7211		NOBLE PARK	9 558 4999
DONCASTER	840 1155	PAKENHAM (059) 40 1277	
EAST BURWOOD	886 1600	RINGWOOD	9 870 8011
ESSENDON	331 1800	ST ALBANS	9 364 0099
FRANKSTON	775 5022	SUNSHINE	9 364 8711
GARDENVALE	596 2253	WERRIBEE	9 748 7900
GLENROY	306 7211	Frances Tobin & Associates	9 596 8144
MALVERN	576 0433		

TOBIN BROTHERS PTY LTD (AFDA)

KOTIČEK NAŠIH MLADIH

GALERIJA MLADIH naj vam danes predstavi sina slovenske matere (Milica r. Ciglar iz Veržej) in hrvaškega očeta Ivana Hajek. JOHN TONY HAJEK je bil rojen v Melbournu leta 1962. Osnovno šolo je končal v North Altoni, srednjo pa na Wesley College v Melbournu, kjer je maturiral. Nato se je vpisal na melbursko univerzo, kjer se je posvetil francoščini in zlasti italijanščini. Leta 1983 je prejel diploma (First Class Honours) Bachelor of Arts. Leto kasneje je na La Trobe univerzi študiral španščino, v juliju pa ga najdemo na Goethe Inštitutu v Nemčiji. Leta 1985 je bil slušatelj univerze v Florenci v Italiji, kjer je študiral italijansko dialektologijo in graduiral. Graduiral je tudi na univerzi v Padovi. Končno je prišel v Anglijo na znamenito Oxford univerzo, kjer je študiral na fakulteti srednjeveških in modernih jezikov ter 1992 postal doktor filozofije.

John je postal tutor oxfordske univerze (1987-92) in predavatelj, obenem je postal Research Assistant v Fonetičnem laboratoriju iste univerze. Leta 1989 je postal tutor tudi na melburski univerzi (Department za jezikoslovje), naslednje leto pa predavatelj. Zdaj poučuje italijanščino na isti univerzi, oddelek za francoski in italijanski jezik. Je tudi na radiu 3LO, kjer ima vsakih štirinajst dni polurni program o po-

KRIST JE VSTAL

LASTOVICA VRH STOLPIČA
IN VODICA KRAJ GOZDIČA,
BELI CVET V ZELENI TRATI
PA Z NEBA VSI ŽARKI ZLATI
PREBUDILI SRCE MOJE.

MOJE DROBNO SRCE POJE:
KRIST JE VSTAL!
KRIST JE VSTAL!

Danilo Gorinšek

sebnostih angleškega jezika.

Da je bil John vseskozi odličen študent, dokazuje tudi to, da je ves čas študija prejemal razne štipendije, ki so mu pomagale finančno dalje. Zdaj pa prejema podpore (Research Grants), da na polju jezikoslovja raziskuje dalje. Tudi je prejel v teku študijskih let kar dvanajst nagrad (awards), sedem že v srednji šoli, tri na univerzi v Melbournu in dve v Oxfordu.

John objavlja jezikoslovne razprave, ki jih je že celo vrsta in so prišle v tisk v raznih revijah (Australian Journal of Linguistics, Canadian Journal of Italian Studies, Rivista italiana di acustica, Journal of French Language Studies, ipd.) Obenem je bil v teku let urednik več univerzitetnih jezikoslovnih publikacij, pa tudi povabljen kot govornik na razne jezikoslovne konference.

Vse to dokazuje, da je naš John zelo priznan, četudi smo o njem zvedeli tako mimogrede od njegove mame, ki je naročnica Misli in redna obiskovalka našega melburskega verskega središča. Milica je znala povedati, da John tudi slovenščino obvlada. Je poročen in ima dva otroka. Njegova žena Sandra je avstralskega rodu, po poklicu pa doktor medicine.

Vedno sem vesel, ko zvem za emigrantskega otroka, da je s pomočjo in razumevanjem staršev uspel. Starši so v novi domovini morali začeti iz nič in so si morali tako rekoč od ust pritrgrati, da so otroka poslali v šole. Danes jim ni žal. Najlepše povračilo jim je, če jim je otrok hvaležen in zna ceniti njihovo žrtev. Zato čestitamo k uspehom našemu Johnu, pa prav tako tudi staršema, ki sta na sina vsekakor lahko ponosna. In nanj smo ponosni tudi mi, saj je izšel iz naše srede.

VELEPOSLANIŠTVO RS v Canberri
sporoča, da v mesecu aprilu ne bo mogoče imeti konzularnih dni, za mesec maj bo pa pravočasno javljeno, če in kdaj bo prilika za uradovanje izven Canberre.

Urad veleposlanštva v Canberri bo pa seveda redno uradoval. Uradne ure ima vsak delovni dan od deset do ene ure popoldne. V tem času lahko dobite osebno ali po telefonu vse potrebne konzularne informacije.

Naše veleposlaništvo uraduje na naslovu:
ADVANCE BANK CENTRE - LEVEL 6,
60 Marcus Clarke Street, CANBERRA CITY.
Številka telefona je (06) 243 4830.
Številka faksimila pa je (06) 243 4827.

Pisma in drugo pošto pošiljajte na poštni predal: **EMBASSY OF SLOVENIA,**
P.O. Box 284, Civic Square,
Canberra, A.C.T. 2608

ALJAŽ GOSNAR, odpravnik poslov

Ker mnogi odhajajo domov na počitnice, naj tu spet objavimo v morebitno uporabo naslov in telefonsko številko ter faks številko lansko leto odprtega avstralskega konzulata v Ljubljani:

KONZULAT AVSTRALIJE
(častni konzul Viktor Baraga)
Dunajska cesta 22, 1000 LJUBLJANA
Telefon: 061 1327 341 Fax: 061 1331 052

DRAGA GELT, slovenska kulturna delavka v Melbournu, je na letosnji državni praznik Dan Avstralije prejela priznanje avstralskih državnih oblasti: ORDER OF AUSTRALIA. To domače odlikovanje že nekaj let nadomešča prejšnja, ki jih je preko svojega governerja podeljevala angleška kraljica kot kraljica tudi Avstralije. Dragi k prejemu visokega priznanja iskreno čestitamo. Vemo, da ga je zasluzila, saj je že dolga leta med nami nadvse delovna na kulturnem polju. Doma na Dobrovi pri Ljubljani, je po končanem učiteljišču odšla v svet. Emigrirala je v Avstralijo, si uredila dom v Melbournu, poučevala slovenščino v naših dopolnilnih šolah, učila folklorne plese ter pripravljala sporedne za razne svečanosti. Njena prva knjiga je Svet naših otrok, potem je v

KRIŽEM

AVSTRALSKIE SLOVENIJE

angleščini izdala zgodovino Slovencev The Slovenians from the Earliest Times, sledila je zbirka njenih razmišljajev v tekoči besedi Vse poti, končno pa je še ena od treh avtoric priročnika za najmlajše Učimo se slovensko. Že večkrat je sodelovala tudi pri Mislih s svojo pisano besedo kot tudi ilustracijo. Želimo ji še mnogo let uspešnega kulturnega dela med nami.

Draga je bila kot učiteljica letos izbrana za seminar vzgojiteljev med otroki Slovenije v svetu in se iz domovine še ni vrnila. Na dan prejemanja odlikovanja je bila v Ljubljani, kjer ji je med drugimi čestital tudi dr. Peter Vencelj, državni sekretar za Slovence po svetu. - Urednik

WANTIRNA, VIC. - V Adelaidi je lani umrla bivša faranka podgrajske župnije in njenega imena še nisem našel med mrtvimi v Mislih. Res je bila poročena z Italijanom in se ni dosti družila s Slovenci. A smrt vse poravna in prav je, da pride vsaj v Matico naših pokojnih. Morda jo kdo pozna

*Three return flights a week
Mondays, Thursdays and Saturdays
from Melbourne and Sydney
to Vienna and Ljubljana*

Trikrat na teden iz Melbournna in Sydneysa na Dunaj, v Ljubljano in nazaj

*

LAUDA telefon: 1 800 642488 (brezplačni poklic)

The only airline direct to
the Heart of Europe

Lauda-air

in bo zmolil kak očenaš za pokoj njene duše.

Pokojna MARIJA (po domače smo jo klicali Mera) LOVISATTI je bila rojena dne 23. julija 1921 v družini BAŠA, Kutežovo, župnija Podgraje, občina Ilirska Bistrica. Med vojno je morala v internacijo v Nemčijo, kjer se je spoznala s svojim bodočim možem Carmelom. Iz Nemčije se je vrnila domov v jeseni 1945, a kmalu odšla v Trst in se s Carmelom poročila. V Avstralijo sta emigrirala z malim sinom Pinom proti koncu leta 1950 na ladji "Hellenic Prince", ki je v januarju 1991 dospela v Melbourne. Sledila je Bonegilla in nato ločitev. Carmello je moral v Južno Avstralijo na delo, ženo Marijo s sinom pa so poslali v taborišče v Milduro. Šele po osemnajstih mesecih je bila družina spet združena in si pripravila domek v Adelaidi. Marija je do svoje upokojitve delala v trgovini. Z možem se je udejstvovala v italijanskem društvu in je rada pomagala tudi s tolmačenjem na sodišču. Bila je faranka adelaidske župnije Holly Cross, kjer je bila tudi izredni delivec svetega obhajila.

Marija je umrila v Adelaidi 14. avgusta lanskega leta. Žal ne vem za vzrok njene smrti, kakor mi tudi ni znano, na katerem pokopališču je dobila grob. Poleg moža Carmela zapušča sina Pina in njegovo družino. Naj počiva v miru božjem!

Bog vedi, koliko Slovencev umre po Avstraliji in nihče ne zve zanje. Zlasti še po možeh z neslovenskimi priimki kot naša Mera. Naj jo smrt spet vrne narodu, iz katerega je izšla!

Pozdrave vsem bralcem! - Anton Brne

BERRI, S.A. - Dragi p. urednik Misli! Kot dolgoletni naročnik našega priljubljenega mesečnika se oglašam in prosim, da bi objavili te moje vrstice.

Bil sem tri tedne na zdravljenju v bolnišnici v Adelaidi. Iskreno se zahvaljujem vsem, ki ste si vzeli čas in me obiskovali, zlasti p. Janezu in članom odbora Adelaidskega slovenskega kluba. Hvala tudi za darila. Ko je človek proč od doma in ga domači zaradi razdalje ne morejo obiskati, je res nekaj vreden občutek, da kljub temu ni pozabljen. Ko sem se počutil bolje, sem bil vesel vsakega

GOJAKS MEATS & SMALL GOODS

Rojakom
v Sydneyu

se toplo
priporočam!

220 Burwood Rd, Burwood N.S.W. 2134
Phone: (02) 747 4028

obiska. Iskrena hvala še enkrat! - Slavko Kregar.
Enako žena Anica z družino.

BUENOS AIRES, Argentina - Spoštovani p. urednik in doselavci! Pri mojem urejanju ter pospravljanju računov in drugih življenjskih zadev se srečujem z Vami kot našimi velikimi dobrotniki. Saj ste nam skozi desetletja redno pošiljali vaš dragoceni mesečnik Misli, od začetkov in nato preko urednika p. Bernarda naprej prav do zdaj. To nam je dobro služilo najprej v našem Slovenskem semenišču v Argentini, potem v Rožmanovem dijaškem zavodu in slednjici tudi v letih pokoj.

Vedno smo bili vsake nove številke veseli, ko smo v preprosti, pa tako privlačni obliki prejemali v Mislih zanimive in koristne informacije o vsem, kar nas je zanimalo kot slovenske izseljence o domovini in o naši emigraciji. Obenem smo se ob tem verskem glasilu čutili posebej povezani z rojaki v Avstraliji.

Sproti smo posojali Vaše versko glasilo tudi znamenim družinam, ki so jim bile Misli v veselje in gotovo tudi v korist.

Ob tem Vam čestitam k delu, ki ste ga opravili po tem mesečniku v našem izseljenstvu: na idejni ravni ste oblikovali slovensko skupnost v Avstraliji, da nam je postala v emigraciji v ponos in tudi v pobudo pri našem delu. Vse to je bilo v veliki meri plod delovanja slovenskih frančiškanov v Avstraliji. Tudi pri vas v Avstraliji se lepo vidi, česa je zmožen slovenski genij v svobodnem svetu.

SLOVENIAN FUNERAL SERVICE

Funerals of Distinction

A F D A

Tel: 724 5408

17 Railway Parade, Fairfield, 2165

Fax: 728 2253

Sydneyanskim Slovencem v času žalovanja 24 ur dnevno na uslugo: v velikem Sydneju, na deželi, v Canberri, A.C.T., kakor tudi pri meddržavnih ali prekomorskih prevozih pokojnih.

Jaz tu zaključujem svoje poslanstvo kot zadnji član nase nekdanje ustanove in mi torej morete ustaviti pošiljanje uglednega avstralskega mesečnika.

Ob tem mi je jasno pred očmi, koliko Vam dolgujemo za vsa leta zvestega pošiljanja. Če bi hoteli poplačati Vašo uslugo, bi nam bilo to težko storiti, da ne rečem nemogoče. Tem večja pa je zato sedaj moja hvaležnost in zahvala. Bog Vam poplačaj in naj Vam bogato blagoslavljva Vaše nadaljnje prizadevanje. S temi željami se Vas iskreno spominjam v molitvi in pri oltarju. Bodite prisrčno pozdravljeni! Hvaležni - prof. dr. Franc Gnidovec, bivši rektor Slovenskega semenišča v Argentini.

Hvala za pismo. Vesel sem, da so Misli tudi v Argentini toliko let opravljale svoje poslanstvo. Če vam je prav, Vam bomo Misli se pošiljali, četudi ni več vaše ustanove, ki je bila za argentinske Slovence blagoslov. S svojim preteklim delom ste si jih za svoj pokoj pošteno zaslužili. Lep pozdrav! — Urednik

GLADESVILLE, N.S.W. - Vedno mi je težko pri srcu, ko berem, kako svojci doma iščejo svoje tukaj. Ne morem razumeti, kako more kdo enostavno pozabiti na starše, ali sina, hčerko, brata ali sestro. V Rodni grudi sem bral: Ali kdo pozna mojega očeta v Avstraliji? To je FRANC FAFLIK, rojen 28. avgusta 1925 v Črensovcih, občina Lendava. Iz Tržiča je odšel leta 1947, živel nekaj časa v Angliji, 1969 pa je prišel v Avstralijo, kjer živi še zdaj. Po njem sprašuje sin Vladimir v Tržiču.

Ali pa: Mati išče sina. Moj sin VALENTIN ŽAKELJ, rojen 7. februarja 1944 v Logatcu, živi v Avstraliji, je poročen in ima hčerko Alice. Drugega o njem ne vem...

MISLI so našle že marsikoga - morda bo sreča tudi pri iskanju teh dveh.

Želim Vamo bilo uspeha pri apostolatu, saj smo božje milosti vsi tako potrebni. In dosti sreče pri iskanju izgubljenih - vedno Vaš Rihard Bogatec.

Naj dodam, da smo imala Valentina Žakla objavili v

DO YOU NEED A GOOD PLUMBER?
POTREBUJETE KLEPARJA,
VODNEGA ALI PLINSKEGA
INSTALATERJA?

Rojakom Melbourna in okolice
se priporoča in je na uslugo

JOŽE ŽUGIČ,

5 Waverley Ave., E.Kew - Tel.: 817 3631

THE GRAINARY BAKE HOUSE

Phone 846 7700

Melbournskim rojakom
se toplo priporočamo
z raznovrstnim domaćim
pecivom, kruhom in še
drugimi dobrotami naše peči.
F. M. P. BRAČKO

1/110 JAMES STREET, TEMPLESTOWE 3106

Admiral Motor Inn

Vaša gostitelja sta MURRAY in FRANK BERIC

Eno-, dvo- in trisobna odlično opremljena
stanovanja, kopalni oazeni, sončna terasa, pralnica,
TV, ventilatorji, zajtrki po želji . . .

Samo par minut hoje do plaže in središča mesta.

Vprašajte za ostale informacije!

2965-2967 Gold Coast Highway
(ali pa P. O. Box 691)

SURFERS PARADISE, QLD.4217
Telefon: (075) 398 759

Mislih že dvakrat, doslej brez uspeha. Morda bo v tretej več sreče. In morda kdo naših Prekmurcev pozna Vladimirjevega očeta. Hvaležen bom za sleherno obvestilo. — Urednik

SE ZANIMAŠ ZA NAKUP?

V slikovitem mestecu Kanalu ob Soči prodam po zelo ugodni ceni takoj vseljivo enostanovanjsko hišo z lepim vrtom.

Podrobne informacije posreduje iz vladnosti

ga. Tatjana Tee, ki živi v Melbournu
(80 McArthur Rd., East Ivanhoe, Vic. 3079,

Telefon: (03) 9 499 3432)

“Zakaj nekatere revije objavljajo smešnice v slikah, pod katerimi ni ničesar napisanega?”

“Take smešnice so za tiste, ki ne znajo brati, da se tudi oni lahko kdaj nasmejo.”

Viktorijskim rojakom
se priporočamo za razna
obnovitvena dela na grobovih
in tudi nove spomenike
na vseh pokopališčih Viktorije.

R & R Memorials Pty Ltd

ACN 006 888 624

20 Field Street

Craigieburn VIC 3064 Mobile:

Telephone: (03) 308 1652 018 348 064

Faxsimile: (03) 308 1652 018 531 927

Pa še enkrat:

B E S E D N I C A z uganko
/Ivana Žabkar/

1. P O S I N I Č A G
2. K R U Ě E V P O T
3. S P O Y F Č N I K
4. - - - - U - -
5. - - - - U - -
6. Q D B S Č S N I K
7. - U - - - U - -
8. Y E L K A N O Č
9. - - - U U - - U -

Vstavi besede, ki pomenijo:

1. Doba priprave na velikonočne praznike.
2. Pobožnost premišljevanja Kristusovega trpljenja.
3. Duhovnik je v tem času iskan zlasti kot ...
4. Kdor se resnično trudi spremeniti svoje življenje, je ...
5. Iskrena vernost se kaže na ta način.
6. Kristus je s trpljenjem dokazal, da je naš ...
7. Stara slovenska navada za veliki teden.
8. Največji praznik v cerkvenem letu,
9. ki nas spomni na temelj naše vere.

Vzemi črke na posebej označenih (U) črticah. Če si vstavil pravilne besede, boš iz teh črk mogel sestaviti dve besedi. Povedali ti bodo, kdo je središče velikonočnega slavlja. — Rešitev pošljite do 20. aprila!

Po objavi Besednice z marčevi številki nisem prejel nobene rešitve. Pa niso odpovedali naši redni reševalci križank in ugank, ampak po več poskusih obupali. Seveda, saj je bila rešitev nemogoča, ker mi je tiskarski škrat pri objavi pošteno zagodel. Tu je popravljena izdaja — na delo torej! Obenem prosim oproščenja!

—

"Obtoženec, že štiriindvajsetkrat ste bili kaznovani zaradi tativne. Ali veste, kaj vas danes čaka?"

"Vsaj mislim si, gospod sodnik! Za srebrni jubilej — oprostitev."

Melbournskim Slovencem se priporoča
KAMNOŠEŠKO PODJETJE

GIOVANNI VERGA MEMORIALS
Pty. Ltd. Inc.

VIZZINI MEMORIALS Pty. Ltd. Inc.

85-87 Trawalla Ave., Thomastown, Vic.

Tel. 359 5509, po urah na domu 478 4474

Nagrobnne spomenike izvršujemo po dogovoru.
Garancija za vsako naše delo!

OFFICE:
563 8095

MOBILE:
018 107 305

Melbournskim rojakom
na uslugo za kleparska in instalacijska dela

DANNY'S PLUMBING

17 Charles Street
East Bentleigh, 3165

DANNY STIBIL
LICENCE NO. 33308

PA SPET NEKAJ UVOŽENEGA IZ REPUBLIKE SLOVENIJE

- + Greh se prikrije, grešnike pa bomo določili.
- + Verujem, da ljudje s slabo vestjo nemirno spijo, ampak zato spijo na mehkem.
- + Slovenija je tako majhna, da si ne more privoščiti velikega predsednika.
- + Zaustavite resnico!
- + Marsikatero srečanje med politiko in zgodovino se konča slabo za zgodovino.
- + Gorje zmagovalcem, če premaganci preživijo poraz!
- + Rusija je še kar naprej naš vzor: prej kot najmočnejša socialistična država na svetu, zdaj kot najmočnejša mafijška država na svetu.
- + Največja umetnost je zgovorno molčati.
- + Megla v glavah je vsekakor nevarnejša kot pa megla na cestah.
- + Kdor ne misli, lahko posluša vsakogar.

~~~~~

"Ali imaš še kakšnega bratca ali sestrico, Tonček?"
"Ne. Jaz sem vsi otroci, kar ji je pri naši hiši."

+

"Ali so vas že kdaj pregledali zaradi sladkorja?" se zanima zdravnik za pacientovo preteklost.

"Zaradi sladkorja še ne, pač pa zaradi praškov in zlatnine."

"To se pa čudno sliši. Kje pa je bil ta pregled?"

"Na carini, gospod doktor."

OSTANI Z NAMI, GOSPOD! – Molitvenik za bolnike z lepimi molitvami v ta namen. Cena osem dolarjev.

KRISTJAN MOLI je naslov molitvenika vredne vsebine na 305 straneh. Prva izdaja je pošla, druga je pravkar dospela. Cena: 15 dolarjev.

LUČ V ŽIVLJENJE je molitvenik z velikimi črkami za ostarele, ki so jim opešale oči. Cena 10 dolarjev.

VSE POTI – V tekoči vezani besedi izražena topla razmišljanja je napisala v Melbournu Draga Gelt. Od vsake knjige gre en dolar za Dom počitka m. Romane v Kew. Cena 15 dolarjev.

DREAMS VISIONS – Cankarjeva knjiga "Podobe iz sanj" v odličnem angleškem prevodu. Slovenian Research Center of USA. Lepo dalo angleško govoreči osebi. Cena 11 dolarjev.

WHISPER – Anglesko-slovenske pesmi Danijele Hliš. – Cena 10 dol.

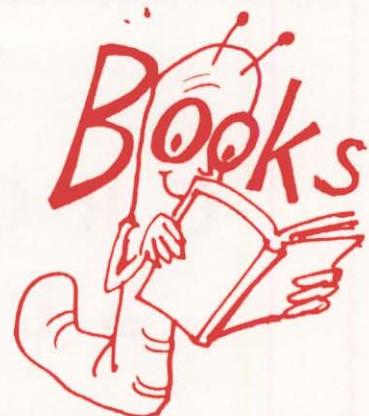
MAN WHO BUILT THE SNOWY je pošla, a pisatelj Ivan Kobal pravlja novo, tretjo in izboljšano izdajo.

THE GLIMMER OF HOPE (Svit upanja) – Izšla v angleškem jeziku v samozaložbi pisca Jožeta Komidarja, N. S. W. Obseg spomine na Loko dolino med revolucijo in razmišljja o komunizmu. Cena 6 dolarjev.

ČASOMER ŽIVLJENJA – Avtobiografska razmišljanja je napisal Lev Detela, Avstria. Knjiga je izšla v Argentini. Cena 13. dolarjev.

ŽIVLJENJSKI IZZIVI je naslov knjige inž. Ivana Žigona, ki je izšla pravkar v Ljubljani. Cena je znižana na 15.– dolarjev.

JEZUS DOBRI PASTIR. Baragove molitve je zbral v molitvenik dr.F. Jaklič – Z velikimi črkami za slabe oči. – Cena 10 dolarjev.

MEN WHO BUILT THE SNOWY je izšla pri Goriški Mohorjevi v slovenskem prevodu. Na razpolago bo v kratkem pri avtorju Ivanu Kobalu. Kdor jo želi imeti, naj jo naroči pri njem (4 St. Andrews Place, Rydalmer 2116, NSW), on bo poskrbel, da jo dobi. Cena je petnajst dolarjev brez poštnine.

HREPENENJA IN SANJE je nova pesniška zbirka, ki nam jo poklanja naš adelaidski rojak Ivan Burnik Legiša. Cena dvanaest dolarjev.

SLOVENIAN AUSTRALIAN

SLOVENSKO-AVSTRALSKO DRUŠTVO CANBERRA Inc.

pozdravlja vse rojake

in bralce MISLI

s prisrčnim vabilom:

KADAR SE MUDITE

V CANBERRI,

OBIŠĆITE NAS!

Vsem rojakom in njih prijateljem sporočamo: naš DOM, poznan pod imenom TRIGLAV, na Irving Street, PHILLIP (CANBERRA), A. C. T., je odprt gostom vsak dan (vključno sobote, nedelje in praznike, razen velikega petka in večera božične vigilije) od 11.30 a.m. do 11.45 p.m. Naš bar je odprt od 11.30 dopoldan dnevno ter nudi tudi številne slovenske pijače. Kuhinja servira okusno domače pripravljeno hrano vsak dan od šestih do devetih zvečer, ob nedeljah pa tudi od poldne do druge ure in od šeste ure zvečer.

KADAR SE MUDITE V CANBERRI – DOBRODOŠLI V SLOVENSKEM DOMU!

Pri nas Vam bo tudi vselej kdo na razpolago za razne informacije o Canberri in okolici.

Naša telefonska številka: (062) 82 1083.

1996

GROUPS FOR SLOVENIJA

Book now for economical groups
departing from Adelaide — Brisbane — Melbourne — Sydnev

15 May 1996	10 June 1996	15 July 1996
	20 June 1996	12 August 1996

WE ALSO HAVE SPECIAL DEPARTURES ON THE 4th, 6th and 16th May
TO COINCIDE WITH THE VISIT OF HOLY FATHER TO SLOVENIA

SLOVENIA TRAVEL / DONVALE TRAVEL

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Victoria 3109

Telefon: 9 842 5666

Lic. No:
3 0 2 1 8

SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE!

PRIGLASITE SE ZA ENO SKUPINSKIH
POTOVANJ NA OBISK SLOVENIJE V LETU 1996

Zelo dobre ekonomske prilike
za obisk lepe Slovenije
in vseh strani sveta . . .

*Pokličite ali obiščite naš urad za podrobnejša pojasnila,
da Vam lahko pomagamo pravočasno dobiti potni list in potrebne vize!*

Ne pozabite, da je že od leta
1952 ime GREGORICH dobro
poznano in na uslugo vsem, ki
se odpravljajo na potovanje!
PRIDEMO TUDI NA DOM!

ERIC IVAN GREGORICH

Slovenija Travel / Donvale Travel

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Vic. 3109
Telefon: 9 842 5666